

INDUSTRIE KAN VIJF KEER SCHONER

EEN STUDIE NAAR DE MILIEUVERGUNNINGEN VAN
DERTIEN GROTE BEDRIJVEN IN ZUID-HOLLAND

SP

INDUSTRIE KAN VIJF KEER SCHONER

**EEN STUDIE NAAR DE MILIEUVERGUNNINGEN
VAN DERTIEN GROTE BEDRIJVEN IN ZUID-HOLLAND**

Drs. ing. J. Vollenbroek (Mobilisation) en ir. W. Senden (SP)
© SP, Maart 2009

Foto omslag: Niksa Arne / sxc.hu

INHOUD

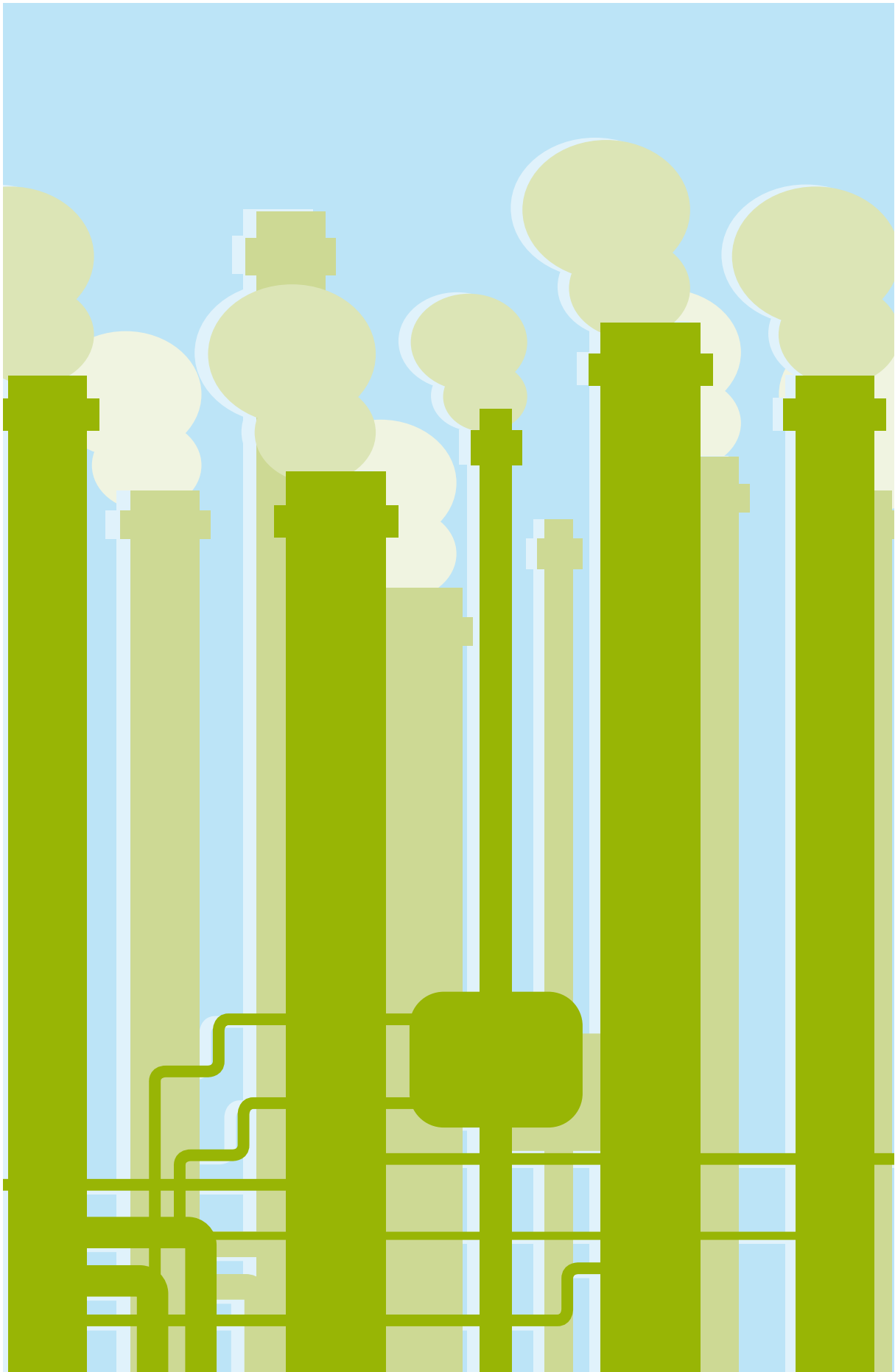
Samenvatting	9
1. Inleiding	13
1.1 Aanleiding	13
1.2 Opdracht tot onderzoek	13
1.3 Selectie van bedrijven	13
1.4 Industriële emissies naar de lucht	14
2. Raffinaderijen	17
2.1 Inleiding	17
2.2 Beschikbaarheid van informatie	18
2.3 Bevindingen ten aanzien van de raffinaderijen	18
2.4 Te behalen milieuwinst raffinaderijen	19
3. Overige bedrijven Rijnmond	21
4. Bedrijven omgeving Dordrecht	23
5. Voornemens van de Provincie	25

6.	Conclusies en aanbevelingen	27
6.1	Overzicht onderzochte bedrijven	27
6.2	IPPC-proces veel te laat op gang gekomen.....	28
6.3	Rol van het Ministerie van VROM en de VROM-Inspectie	28
6.4	Bezwarencommissie-Awb	28
6.5	Handhaving.....	29
6.6	Minimalisatieverplichting	29
6.7	Informatieverstrekking door Provincie/DCMR.....	29
Bijlage 1	Begrippen	31
Bijlage 2	Reactie van Provincie Zuid-Holland op	33
	Wob-verzoek van MOB van 9 april 2008	
Bijlage 3	Shell Nederland Raffinaderij B.V.	43
Bijlage 4	Esso Nederland B.V.	45
Bijlage 5	BP Raffinaderij Rotterdam B.V.	47
Bijlage 6	Kuwait Petroleum Europoort B.V.	49
Bijlage 7	Exxon Aromaten	51
Bijlage 8	Shin-Etsu	53
Bijlage 9	Aluminium & Chemie Rotterdam B.V.	55
Bijlage 10	AVR-Afvalverwerking B.V. vestigingen	57
en 11	Brielselaan en Botlek	
Bijlage 10	AVR Botlek	57

Bijlage 11	AVR Brielselaan	58
Bijlage 12	Afvalberging Derde Merwedehaven	61
Bijlage 13	DuPont de Nemours Nederland B.V.	65
Bijlage 14	HVC/Gevudo	67
	Eindnoten	69

Foto: Corne Snijders / sxc.hu

SAMENVATTING

Eind 2008 heeft de SP-fractie in de Provinciale Staten van Zuid-Holland een bureauonderzoek laten verrichten door het ingenieursbureau Mobilisation for the Environment (MOB) naar de stand van de vergunningen van een aantal grote bedrijven met hoge emissies in Zuid-Holland (IPPC-bedrijven). Voor grote industriële bedrijven is in 1996 de zogenaamde IPPC-richtlijn van kracht geworden. Deze Europese richtlijn geeft normen voor industriële emissies naar lucht, water en bodem, en geeft aan dat in de industriële bedrijven gebruik moet worden gemaakt van de 'Best Beschikbare Technieken' (BBT). De BBT zijn beschreven in zogenaamde BREF's (Best Available Techniques Reference Documents). Voor een verklarende woordenlijst zie bijlage 1.

In het bureauonderzoek heeft MOB van een selectie van 13 IPPC-bedrijven de vergunningen geanalyseerd. Van de 13 bedrijven blijken er acht niet over een actuele milieuvergunning te beschikken die voldoet aan de IPPC-richtlijn van 1996. Van twee bedrijven is dat onduidelijk. Het onderzoek richt zich vooral op de grootste bronnen van emissies. Dat de milieuvergunningen van acht grote bronnen momenteel – 13 jaar na van kracht worden van de IPPC-richtlijn in 1996 – nog steeds niet op IPPC-niveau zijn is verbazingwekkend, om niet te zeggen onverantwoord.

De onderzochte bedrijven

Rijnmond: de vier raffinaderijen van Shell, Esso, BP en KPE; verder Shin-Etsu VCM, Shin-Etsu PVC, Exxon Aromaten, Aluchemie, AVR Botlek, AVR Brielselaan.

Dordrecht: Derde Merwedehaven (DMH), DuPont en Huisvuilcentrale (HVC).

Alleen Aluchemie, de Huisvuilcentrale en AVR Botlek beschikken over een adequate vergunning. Voor de twee bedrijven van Shin-Etsu is niet duidelijk wat de vergunnings situatie is. Van de 123 IPPC-bedrijven in Zuid-Holland behoren bovengenoemde 13 bedrijven tot de grootste qua uitstoot; dat geldt zeker voor de raffinaderijen.

Wat is mogelijk?

Het onderzoek laat zien dat er een enorme milieuwinst kan worden geboekt door de vergunningen op orde te brengen. Dat wordt alleen al duidelijk aan de hand van de uitstoot van de vier grote raffinaderijen in de Rijnmond.

Van bijvoorbeeld zwaveldioxide (SO₂), een verbinding die een van de veroorzakers van zure regen is, nemen de vier raffinaderijen in de Rijnmond op dit moment de helft van het landelijke emissieplafond van 60.000 ton per jaar voor hun rekening, te vergelijken met 1000 grote vrachtwagens van 30 ton, waarvan de vracht SO₂ fijn verdeeld over de Rijnmond en omgeving wordt uitgespreid.

Hier valt dus een grote milieuwinst te behalen, als de raffinaderijen de Best Beschikbare Technieken (zoals vastgelegd in de IPPC-richtlijn van 1996) zouden gaan toepassen. Ook voor fijnstof, stikstofoxiden en koolwaterstoffen valt er veel winst te behalen. Uit onderstaande tabel met de gezamenlijke uitstoot van de raffinaderijen blijkt dat zij – wanneer alles op alles wordt gezet – een factor 3 tot 6 schoner kunnen produceren.

Parameter	Hoogste emissie sinds 2000 (in ton per jaar cumulatief)	Mogelijk volgens Best Beschikbare Technieken (BBT)	x maal schoner
Zwavel dioxide (SO ₂)	30.800	5.400	5,7
Stikstofoxiden (NO _x)	9.000	2.200	4,1
Fijnstof	3.100	755	4,1
Koolwaterstoffen (KWS)	10.600	3.900	2,7

Stand van zaken begin 2009

Belangrijkste reden voor de achterstand is dat de bedrijven rustig afgewacht hebben tot de Nederlandse overheid de IPPC-richtlijn in de Nederlandse milieuwetgeving had geïmplementeerd. De implementatie in de wet had al in 1999 moeten plaatsvinden, maar is uiteindelijk pas in 2005 gebeurd. Waarschijnlijk had de implementatie nog langer op zich laten wachten, als de overheid niet door de Stichting Natuur en Milieu met Raad van State procedures onder druk was gezet en Nederland niet door de Europese Commissie op de vingers was getikt. In 2005 werd vastgelegd dat op 1 november 2007 alle IPPC-plichtige bedrijven aan de IPPC-richtlijn moesten voldoen.

Begin 2009 is aan die verplichting nog niet voldaan. In een inventarisatie van het Ministerie van VROM (*Gezamenlijke landelijke IPPC-toezichtactie, VROM, oktober 2008*) blijkt dat er over geheel Nederland nog 37 bedrijven zijn waarvan de vergunningen niet aan BBT voldoen of dat dat onduidelijk is. In werkelijkheid zullen het er meer zijn, omdat bij regelmaat procedures bij de Raad van State door de milieuoorganisaties worden gewonnen, omdat de uitgegeven vergunningen bij nader inzien toch niet IPPC-proof bleken te zijn (Corus, NUON Eemscentrale, Clauscentrale, Shell raffinaderij, Exxon Aromaten).

Wat betreft Zuid-Holland is er maar één conclusie mogelijk: door te late actie van de Provincie Zuid-Holland en DCMR zijn voor de wettelijke datum oktober 2007 niet alle Wm-vergunningen en -inrichtingen IPPC-proof. Het actualisatieproces had enkele jaren voor 2007 in gang moeten worden gezet om voor eind 2007 klaar te zijn. Ook de bedrijven zelf hadden actie kunnen ondernemen. Nu is het zo dat bijvoorbeeld Shell en Esso met vergunningen van 15 jaar oud werken. Maar de hoofdverantwoordelijke voor de achterstand is de Provincie Zuid-Holland als vergunningverstrekker.

Lucht Rijnmond kan veel schoner

De luchtkwaliteit in de regio Rijnmond gaat langzaam vooruit. In de afgelopen tien jaar steeg de luchtkwaliteitsindex van 70 naar 80 (100 is ideaal). De index is een verzamelindicator voor acht stoffen waarvan SO₂, NO_x en fijnstof de belangrijkste zijn.

Voor alle stoffen worden de doelen min of meer gehaald (zie het rapport: *Het Milieu in de regio Rotterdam 2008, DCMR 2008*). Alleen de doelen voor de grote bedrijven met betrekking tot de uitstoot van koolwaterstoffen, verzurende stoffen (SO₂ en NO_x) en stof zijn nog niet gehaald. Alleen voor stof is het misschien mogelijk om de doelstelling in 2010 alsnog te halen (pag. 34-35 van genoemd rapport). Het beleid voor kankerverwekkende stoffen is erop gericht om de uitstoot van deze stoffen te minimaliseren. Een kwantitatieve doelstelling is er niet. Maar opvallend is dat de uitstoot van kankerverwekkende stoffen van grote bedrijven tussen 1998 en 2007 gestegen is van ca. 100 ton per jaar naar bijna 200 ton. Deze stijging is vooral het gevolg van een grotere productie!

Effecten op de gezondheid

Per jaar overlijden er in de regio Rijnmond ca. 300 inwoners enkele weken tot maanden eerder als gevolg van kortdurende blootstelling aan hoge concentraties fijnstof en ozon. Een belangrijk aandeel van de uitstoot van fijnstof en ozon is terug te voeren op emissies door bovengenoemde bedrijven, emissies die met adequate vergunningen afgegeven door de Provincie Zuid-Holland aanzienlijk kunnen worden teruggebracht.

Ruim 2% van de ziekenhuisopnames wordt jaarlijks veroorzaakt door kortdurende blootstelling aan fijnstof. Ongeveer de helft van deze opnames betreffen luchtwegziekten, de andere helft hart- en vaatziekten (bron: *Het Milieu in de regio Rotterdam 2008, DCMR 2008*).

Wat moet er volgens de SP gebeuren?

- Voor 1 januari 2010 moeten de milieuvergunningen van de IPPC-plichtige bedrijven geactualiseerd worden voor zover dat nog niet gebeurd is.
- Er moeten direct maatregelen genomen worden om de uitstoot van kankerverwekkende koolwaterstoffen te doen afnemen en voor 1 januari 2010 terug te brengen op het niveau van 1998; voor 2015 moet de uitstoot van deze stoffen tot praktisch nul teruggedrongen worden.
- De Provincie moet niet alleen de minimalisatieverplichting voor kankerverwekkende stoffen zwaar oppakken, maar ook voor de stoffen arseen, cadmium, lood en PAK's, zoals zij in haar beleid heeft vastgelegd.
- Het Ministerie van VROM moet niet alleen vragenlijsten uitsturen om te achterhalen hoeveel vergunningen geactualiseerd zijn, maar ook inhoudelijk controleren of in de geactualiseerde vergunningen daadwerkelijk sprake is van Best Beschikbare Technieken.
- Alle ontwerpbesikkingen dienen, net zoals bij andere provincies, op de websites van de DCMR en Provincie Zuid-Holland te worden gepubliceerd, zodat burgers en milieuorganisaties er tijdig kennis van kunnen nemen zonder een beroep te hoeven doen op de Wet openbaarheid van bestuur. Tot nu toe publiceren DCMR en Provincie Zuid-Holland op verschillende websites alleen de bekendmakingen, niet de ontwerpbesikkingen. Provincie Zuid-Holland en DCMR lopen hiermee al jaren achter op andere provincies.
- De handhaving van de vergunningen moet beter (bijvoorbeeld bij de Shell-raffinaderij, waarvan de fakkelgascompressor al geruime tijd buiten bedrijf is met beduidend hogere uitstoot van SO₂ als gevolg).

Foto: Alexander Khodarev / sxc.hu

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In 2007 en begin 2008 ontving de SP-fractie in de Provinciale Staten van Zuid-Holland regelmatig signalen dat de vergunningverlening en -handhaving met betrekking tot de Wet milieubeheer bij bestaande bedrijven in Zuid-Holland te wensen zou overlaten. Het ging hier met name om emissies naar de lucht.

1.2 Opdracht tot onderzoek

De doelstellingen voor het jaar 2010 voor de emissies van grote bedrijven zullen hoogstwaarschijnlijk niet worden gehaald voor stof, koolwaterstoffen en verzurende stoffen (*Het milieu in de regio Rotterdam 2008*, DCMR). Daarnaast is de emissie van kankerverwekkende koolwaterstoffen fors toegenomen in de afgelopen 10 jaar. Daarom heeft de SP-fractie een bureauonderzoek laten verrichten door het ingenieursbureau Mobilisation for the Environment (MOB) naar de stand van de vergunningen van een aantal grote bedrijven met hoge emissies in Zuid-Holland (IPPC-bedrijven). Voor grote industriële bedrijven is in 1996 de zogenaamde IPPC-richtlijn van kracht geworden. Deze Europese richtlijn geeft normen voor industriële emissies naar lucht, water en bodem, en geeft aan dat de industriële bedrijven gebruik moeten maken van de Best Beschikbare Technieken (BBT). De BBT zijn beschreven in zogenaamde BREF's (Best Available Techniques Reference Documents).

In het bureauonderzoek heeft MOB van een selectie van 13 IPPC-bedrijven de vergunningen geanalyseerd. De selectie is verder tot stand gekomen op basis van een database van de Provincie in combinatie met een database van MOB (voor een verklarende woordenlijst zie bijlage 1).

1.3 Selectie van bedrijven

Alle geselecteerde bedrijven zijn grote uitstoters (emittenten) van bovengenoemde probleemstoffen: stof, NO_x, SO₂ en (al dan niet kankerverwekkende) koolwaterstoffen. Conform artikel 22.1a van de in december 2005 in werking getreden gewijzigde Wet milieubeheer dienen alle IPPC-inrichtingen in Nederland uiterlijk in oktober 2007 te voldoen aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken (BBT).

Als bijlage 2 is een lijst toegevoegd, die MOB ontving naar aanleiding van een Wob-verzoek d.d. 9 april 2008. De Provincie claimt daarin dat vrijwel alle bedrijven (behalve DuPont) qua milieuvergunning voldoen aan best beschikbare technieken (BBT) en dus 'IPPC-proof'^{1*} zijn.

Ook in het rapport *Een jaar na dato* met als subtitel *Emissiereducties en de implementatie van de IPPC in Zuid-Holland*, dat door het bureau Ebel Milieuadvies eind oktober 2008 in opdracht van de Provincie is opgesteld, worden alle door ons geselecteerde bedrijven als IPPC-proof bestempeld. Wel wordt op pagina 7 van dit rapport vermeld dat er bij tien bedrijven een gerechtelijke procedure loopt, die mogelijk tot een nieuwe vergunningprocedure leidt. Dit strookt geheel met onze conclusie dat er bij alle door ons geselecteerde bedrijven actualisatieprocedures lopen (zie eind van deze paragraaf). Ook zouden volgens de Provincie de vier raffinaderijen in Rijnmond al over een vergunning beschikken die IPPC-proof is. Dit is niet juist zoals verderop in dit rapport zal worden aangetoond.

* De voetnoten zijn terug te lezen op pagina 69

In onderstaande tabel zijn de bedrijven vermeld, die in het voorliggende rapport worden besproken. Alle bedrijven zijn zogenaamde IPPC-inrichtingen. Dit zijn inrichtingen die in bijlage 1 van de IPPC-richtlijn zijn opgenomen en waarop artikel 8.22.1a van de Wet milieubeheer van toepassing is. De bedrijven 1 t/m 10 vallen onder DMCR als bevoegd gezag. De bedrijven 11 t/m 13 vallen rechtstreeks onder de Provincie als bevoegd gezag.

Van de 123 IPPC-bedrijven in Zuid-Holland behoren deze 13 bedrijven tot de grootste qua uitstoot; dat geldt zeker voor de raffinaderijen.

In het kader van dit onderzoek was het niet mogelijk om de vergunnings situatie bij alle bedrijven van bijlage 2 te onderzoeken. Uit de onderstaande lijst blijkt dat de bedrijven met de grootste emissies zijn opgenomen in dit rapport.

No.	Bedrijf	Opmerkingen
1	Shell raffinaderij	Belangrijke emissies van SO ₂ , NO _x , stof en deels kankerverwekkende koolwaterstoffen; deze bedrijven zijn doorslaggevend voor het al dan niet halen van de doelstellingen
2	Esso raffinaderij	
3	BP raffinaderij (Nerefco)	
4	KPE raffinaderij	
5	Shin-Etsu VCM Botlek	Belangrijke emissies van kankerverwekkende stoffen en stoffen die onder de minimalisatieverplichting vallen
6	Shin-Etsu PVC	
7	Exxon aromaten	
8	Aluchemie	
9	AVR Brielselaan	Afvalverbrandingsinstallatie
10	AVR Botlek	Afvalverbrandingsinstallatie
11	DMH afvalberging Dordrecht	Asbeststortplaats, niet-actuele vergunning en onvoldoende handhaving
12	DuPont Dordrecht	Belangrijke emissies van schadelijke vluchtige stoffen
13	HVC Dordrecht	Afvalverbrandingsinstallatie

Er lopen actualisatieprocedures en/of Raad van State-procedures met betrekking tot *alle* bovengenoemde bedrijven. Belanghebbenden als milieufederaties en bewonersgroepen krijgen in dat kader te maken met de provinciale Bezwarencommissie-Awb², die bezwaarschriften van belanghebbende derden behandelt. Gezien de vele klachten van de kant van bezwaarmakers over deze commissie zal waar relevant de rol van de Bezwarencommissie-Awb in de procedure worden toegelicht. Tevens is in dit rapport een aparte paragraaf aan de Bezwarencommissie-Awb gewijd.

1.4 Industriële emissies naar de lucht

De belangrijkste luchtverontreinigende stoffen vanuit de industrie betreffen (fijn)stof, SO₂, NO_x, koolwaterstoffen waaronder kankerverwekkende stoffen en geur. Van de totale emissies in de provincie Zuid-Holland

zijn ons geen gegevens bekend. Wel van de regio Rotterdam. De onderstaande gegevens komen uit het rapport: *Het milieu in de regio Rotterdam* van juni 2008.

Stof

De emissie van totaal stof³ door grote bedrijven in Rijnmond is sinds het jaar 1998 tot het jaar 2005 gedaald van circa 4.000 ton/jaar naar 2.000 ton/jaar⁴. Over de jaren 2005, 2006 en 2007 is er nog een lichte daling te zien. De doelstelling van circa 1.200 ton in het jaar 2010 lijkt niet gehaald te worden tenzij er op korte termijn extra maatregelen gaan worden genomen.

Koolwaterstoffen totaal

De emissie van koolwaterstoffen afkomstig van grote bedrijven is in Rijnmond sinds het jaar 1998 tot het jaar 2003 licht gedaald van circa 14.000 ton/jaar naar 12.000 ton/jaar⁵. Over de jaren 2003 t/m 2007 is de emissie echter weer toegenomen tot op het niveau van 1998.

De doelstelling voor het jaar 2000 werd met een factor 2 overschreden.

De emissie van circa 15.000 ton in 2007 bedroeg een factor 3 hoger dan de doelstelling van 5.000 ton voor het jaar 2010. Op voorhand lijkt duidelijk dat deze doelstelling van 5.000 ton in 2010 niet zal kunnen worden gehaald.

Kankerverwekkende koolwaterstoffen

Uit pagina 35 van het rapport *Het milieu in de regio Rotterdam* van juni 2008 blijkt dat de emissie van kankerverwekkende koolwaterstoffen van grote bedrijven in Rijnmond sinds het jaar 1998 is toegenomen van 100 ton/jaar naar circa 170 ton/jaar. Deze stijging wordt in het rapport verklaard als het gevolg van een grotere productie bij een aantal chemische bedrijven en een nauwkeuriger berekening. Er is geen doelstelling geformuleerd.

Verzurende stoffen

De emissie van verzurende stoffen afkomstig van grote bedrijven is in Rijnmond sinds het jaar 1998 tot het jaar 2007 gedaald van circa 2.000 miljoen zuurequivalenten/jaar naar circa 1.400 miljoen zuurequivalenten/jaar bij een doelstelling van circa 500 miljoen zuurequivalenten in 2010. De vermindering in de afgelopen jaren is heel beperkt. De doelstelling voor 2010 zal dus hoogstwaarschijnlijk niet worden gehaald.

Effecten op de gezondheid

Per jaar overlijden er in de regio Rijnmond circa 300 inwoners enkele weken tot maanden eerder als gevolg van kortdurende blootstelling aan hoge concentraties fijnstof en ozon. Een belangrijk aandeel van de uitstoot van fijnstof en ozon is terug te voeren op emissies door bovengenoemde bedrijven, emissies die met adequate vergunningen afgegeven door de Provincie Zuid-Holland aanzienlijk kunnen worden teruggebracht.

Ruim 2% van de ziekenhuisopnames wordt jaarlijks veroorzaakt door kortdurende blootstelling aan fijnstof. Ongeveer de helft van deze opnames betreffen luchtwegziekten, de andere helft hart-en vaatziekten (bron: *Het Milieu in de regio Rotterdam 2008*, DCMR 2008).

2. RAFFINADERIJEN

2.1 Inleiding

Het gaat hier om vier raffinaderijen: Shell, Esso, BP en KPE. Er is in Nederland nog een vijfde raffinaderij van Total. Deze staat in de provincie Zeeland en valt buiten de scope van dit rapport.

Deze raffinaderijen produceren olieproducten voor Nederland, Europa en elders. De totale verwerkingscapaciteit bedraagt ongeveer 60 miljoen ton ruwe olie per jaar. De ruwe olie wordt per boot aangevoerd uit de gehele wereld met het accent op de Perzische Golf en Rusland.

De raffinaderijen behoren tot de meest vervuilende industrieën in Nederland. Zij produceren per jaar ongeveer 11 miljard ton CO₂, ongeveer 6% van de totale emissie vanuit Nederland. Zij zijn ook grote bronnen van SO₂, NO_x, fijnstof, koolwaterstoffen en zware metalen. In alle milieubeleidsprogramma's spelen de olieraffinaderijen een belangrijke rol.

Tijdens olieraffinage wordt ruwe olie omgezet in producten via destillatie en chemische processen. Deze processen hebben energie nodig. Ongeveer 5% van de ingenomen ruwe olie wordt gebruikt voor de energieopwekking voor de eigen procesvoering. Een deel van deze energie wordt aangewend in de vorm van stoom en elektriciteit. Ook wordt elektriciteit afgenomen van en geleverd aan het nationale net.

De emissie van de olieraffinaderijen wordt voornamelijk bepaald door de emissies als gevolg van het opwekken van energie door het verbranden van olie of gas of tussenproducten. Kolen worden bij de Nederlandse olieraffinaderijen niet gestookt. Andere bronnen van emissies zijn de chemische processen en de opslag en verlading van ruwe olie en producten.

Foto: Jochem Berends / Flickr.com

De raffinaderijen van Shell en KPE stoken gas en olie. Esso en BP stoken alleen gas. Het gas dat Esso verstoekt bevat relatief veel zwavel. BP is in 2007 overgegaan op het volledig stoken van gas.

Tijdens de verbranding ontstaat CO₂, SO₂, NO_x en fijnstof. Het fijnstof bevat een hoeveelheid zware metalen en PAK. Bij chemische processen in de raffinaderijen kunnen ook verbrandingsemissies ontstaan. Daarnaast ontstaan daarbij emissies van koolwaterstoffen en andere chemische stoffen.

De emissies van de raffinaderijen bedroegen in de afgelopen jaren⁶:

Bedrijf	SO ₂	NO _x	Fijnstof	KWS
Shell	18.000	5.600	2.000	3.900
Esso	3.500	1.000	100	3.500
BP	6.700	1.900	1.000	2.000
KPE	2.700	500	10	1.000
NEC-plafond 2010 alle Nederlandse bedrijven	39.500	65.000	-	61.000

De emissies van SO₂ en NO_x dragen substantieel bij aan de depositie van zuur en stikstof in West-Europa. Ze vormen ook een substantieel deel van het zogenaamde NEC-plafond voor 2010⁷. Vooral voor SO₂ is het aandeel van de raffinaderijen hoog: de SO₂-emissie van Shell bedraagt bijna de helft van het NEC-plafond voor alle Nederlandse bedrijven samen.

2.2 Beschikbaarheid van informatie

Op 20 augustus 2007 zijn bij de Provincie op grond van de Wet openbaarheid van bestuur emissiegegevens per individuele bron c.q. schoorsteen opgevraagd van elk van de raffinaderijen, zowel in termen van vracht als concentratie. Deze gegevens zijn nodig om de bovengenoemde BBT-toetsen⁸ goed te kunnen beoordelen en te verifiëren.

In eerste instantie weigerde DCMR om alle gevraagde gegevens te verstrekken. Na een Awb-procedure heeft DCMR alsnog besloten om een deel van de gevraagde emissiegegevens per individuele bron te verstrekken, echter alleen de emissiegegevens in termen van vracht, niet de concentraties.

Hiertegen is beroep ingesteld bij de Rechtbank Rotterdam, die in haar uitspraak van 2 juni 2008 de weigering van DCMR, om ook de concentraties per bron te verstrekken, vernietigde.

Van 3 september 2008 dateert een nieuw besluit dat opnieuw een weigering inhoudt om ook de concentratiegegevens te verstrekken, waarmee DCMR de uitspraak van de Rechtbank naast zich neerlegt. Hiertegen is opnieuw door de Stichting Natuur & Milieu beroep ingesteld. Wij merken op dat de handelwijze van DCMR hiermee de mogelijkheid van derden/belanghebbenden frustreert om de BBT-toetsen op hun merites te beoordelen. Tevens beperkt dit de mogelijkheid om te verifiëren of bedrijven voldoen aan de emissienormen in hun Wm-vergunning.

2.3 Bevindingen ten aanzien van de raffinaderijen

De bevindingen per raffinaderij zijn opgenomen in de bijlagen 3 t/m 6. De belangrijkste conclusie is dat emissies naar de lucht van de vier raffinaderijen momenteel niet voldoen aan de eis tot toepassing van best beschikbare technieken (BBT) zoals sinds oktober 2007 verplicht is op grond van Europese verplichtingen, met name de IPPC-richtlijn in combinatie met de BREF's. Alle Wm-vergunningen van de vier raffinaderijen zijn momenteel verouderd of sterk verouderd en berusten niet op toepassing van best beschikbare technieken.

DCMR informeerde ons dat ze wel is gestart met de actualisatie van de Wm-vergunningen van de bovengenoemde vier raffinaderijen maar dat het tot 2010 kan duren voordat dit actualisatieproces is afgerond.

Dat wil overigens niet zeggen dat de inrichtingen dan wel aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken voldoen zoals al vanaf oktober 2007 wettelijk verplicht is. Het niet voldoen aan best beschikbare technieken van de vier raffinaderijen is een belangrijke factor bij het niet (tijdig) halen van de in paragraaf 1.2 genoemde doelstellingen.

Ter illustratie:

- De doelstelling voor koolwaterstoffen voor 2010 wordt nu nog met een factor 3 overschreden. De helft van de huidige totale emissie van 15.000 ton/jaar⁹ is afkomstig van de vier raffinaderijen, waarbij het leeuwendeel van Shell en Esso afkomstig is.
- De doelstelling voor stofemissie voor 2010 wordt nu nog fors overschreden. Circa 65% hiervan is afkomstig van Shell.

De belangrijkste redenen voor de vertraging van het voldoen aan de Europese eisen zijn dat:

- DCMR circa 3 tot 5 jaar te laat is begonnen met het opstarten van de actualisatieprocedure van de Wm-vergunningen;
- het Ministerie van VROM en het Ministerie van Economische Zaken zich ook met deze vergunningen hebben bezig gehouden maar hun inspanningen alleen gericht waren op het voldoen aan de NEC-plafonds van 2010 voor SO₂; zij hadden geen oog voor (1) de andere parameters als stof en NO_x, noch voor (2) de verplichtingen die voor 2007 voortvloeiden uit eerder gemaakte afspraken tussen Shell en de Provincie Zuid-Holland, noch voor (3) de Europese grenswaarden die volgen uit de IPPC-richtlijn van 1996 in combinatie met de BREFs.

2.4 Te behalen milieuwinst raffinaderijen

Bij de raffinaderijen kan een enorme milieuwinst worden geboekt door de vergunningen op orde te brengen. Van bijvoorbeeld zwaveldioxide (SO₂), een verbinding die een van de veroorzakers van zure regen is, nemen de vier raffinaderijen in de Rijnmond op dit moment de helft van het landelijk emissieplafond van 60.000 ton/jaar voor hun rekening. Hier valt dus een grote milieuwinst te behalen, als de raffinaderijen Best Beschikbare Technieken (zoals vastgelegd in de IPPC-richtlijn van 1996) zouden gaan toepassen. Ook voor fijnstof, stikstofoxiden en koolwaterstoffen valt er veel winst te behalen. Uit onderstaande tabel met de gezamenlijke uitstoot van de raffinaderijen blijkt dat zij, wanneer alles op alles wordt gezet, een factor 3 tot 6 schoner kunnen produceren.

Parameter	Hoogste emissie sinds 2000 (in ton per jaar cumulatief)	Mogelijk volgens Best Beschikbare Technieken (BBT)	x maal schoner
Zwaveldioxide (SO ₂)	30.800	5.400	5,7
Stikstofoxiden (NO _x)	9.000	2.200	4,1
Fijnstof	3.100	755	4,1
Koolwaterstoffen (KWS)	10.600	3.900	2,7

3. OVERIGE BEDRIJVEN RIJNMOND

Exxon Aromaten

De actualisatieprocedure van de Wm-vergunning van Exxon Aromaten (zie ook bijlage 7) is voor zover ons bekend nog niet eens opgestart. Om tijdig aan best beschikbare technieken te voldoen had deze procedure al in 2003/2004 moeten worden opgestart. In die jaren heeft DCMR zelfs een aantal vergunningnormen verruimd.

Shin-Etsu

De vergunningen dateren van 2004 toen de productie aanzienlijk is uitgebreid. Gegeven de belangrijke bijdrage van Shin-Etsu (zie ook bijlage 8) aan de emissie van kankerverwekkende stoffen in Rijnmond is door de Stichting Natuur & Milieu op 20 augustus 2007 een verzoek tot actualisatie van de Wm-vergunning ingediend.

In juli 2008 zijn beide verzoeken door DCMR afgewezen, omdat de emissies van beide productiebedrijven (Pernis en Botlek) aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken zouden voldoen. Op 8 juli 2008 is bezwaar aangetekend tegen de weigering tot actualisatie van beide vergunningen. Hierop is nog geen besluit genomen.

Aluchemie

De Wm-vergunning van Aluchemie (zie ook bijlage 9) voldoet op dit moment aan de Wet milieubeheer/ IPPC richtlijn. De inrichting zelf zal echter pas per 1 januari 2011 volledig aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken voldoen, gezien de tijd die nodig is om de maatregelen te realiseren om de best beschikbare technieken te implementeren. Volgens de Wet milieubeheer hadden deze wijzigingen al in oktober 2007 moeten zijn gerealiseerd.

AVR Botlek

Als AVR Botlek (zie ook bijlage 10) in 2008 wat betreft de uitstoot van koolmonoxide (CO) en ammoniak (NH₃) aan de emissienormen gaat voldoen en de bypass substantieel wordt teruggebracht, dan kan worden gesteld dat zowel vergunning als inrichting IPPC-proof zijn.

AVR Brielselaan

AVR Brielselaan (zie ook bijlage 11) zal pas in 2013 volledig aan de wettelijke verplichting tot toepassing best beschikbare technieken voldoen, ruim vijf jaar later dan de wettelijke verplichting om uiterlijk oktober 2007 over te gaan op toepassing van best beschikbare technieken.

4. BEDRIJVEN OMGEVING DORDRECHT

Afvalberging Derde Merwedehaven

Zowel de Wm-vergunning als het stortreglement en het stortplan van de Afvalberging Derde Merwedehaven (zie ook bijlage 12) dienen te worden geactualiseerd. De Wm-vergunning had uiterlijk 30 oktober 2007 al moeten zijn aangepast aan best beschikbare technieken. Er loopt op dit moment een Raad van State-procedure met betrekking tot het besluit van de Provincie van april 2008 tot weigering om de vergunning te actualiseren. Daarnaast lopen er een fors aantal Awb-procedures die vooral betrekking hebben op onvoldoende handhaving.

DuPont de Nemours Nederland B.V.

De vigerende Wm-vergunning van Dupont (zie ook bijlage 13) dateert van 1998. Sindsdien is er een aantal meldingen gedaan en hebben aanpassingen van de installatie en de Wm-vergunning plaatsgevonden. De vergunnings situatie is door deze wijzigingen complex te noemen en is onder andere hierom aan actualisatie toe. Deze actualisatieprocedure loopt al een aantal jaren. Er is recent een nieuwe aanvraag om een uitbreidingsvergunning ingediend.

HVC/Gevudo

In december 2005 is de afvalverbrandingsinstallatie van Gevudo overgenomen door HVC (zie bijlage 14). De emissiecijfers van Gevudo vielen op door relatief hoge kwikemissies. Later bleek dat dit kwam doordat Gevudo omwille van kostenbesparing een deel van de rookgasreiniging buiten bedrijf had gezet. Direct na de overname heeft HVC de laatste stap van de rookgasreiniging, waarin kwikverwijdering plaatsvindt, weer in werking gesteld waardoor de kwikemissies omlaag zijn gegaan en ruim binnen de normen van het Besluit verbranden afvalstoffen (BVA) blijven. Ondanks het gegeven dat het deels om oudere installaties gaat presteert de inrichting nu weer prima qua luchtverontreiniging, zoals blijkt uit de dalende lijn van kwikemissies. De energie-efficiëntie is ruim beneden het niveau dat als best beschikbare techniek kan worden beschouwd.

5. VOORNEMENS VAN DE PROVINCIE

Plan van Aanpak fijnstof

De Provincie Zuid-Holland heeft begin 2005 een *Plan van Aanpak Fijnstof* gepubliceerd. Dit plan laat zien dat de Provincie de intentie heeft om de stofemissies terug te brengen. Uit het Plan blijkt dat de vier raffinaderijen de grootste bronnen zijn van fijnstof in de provincie Zuid-Holland. Het gaat hier om Shell, Esso, BP en KPE met een volgens de Provincie gezamenlijke stofemissie van circa 1.700 ton in 2005.

Volgens het *Plan van Aanpak Fijnstof* wordt verwacht dat de fijnstofemissie van de som van de raffinaderijen zal dalen tot circa 500 ton/jaar. Volgens onze ramingen in hoofdstuk 2 zal de restemissie van de vier raffinaderijen bij toepassing van best beschikbare technieken circa 750 ton/jaar bedragen. De stelling van de Provincie dat de vier raffinaderijen qua emissies aan best beschikbare technieken voldoen is derhalve voor fijnstof niet te rijmen met de in het Plan van Aanpak Fijnstof genoemde 500 ton/jaar voor de som van de stofemissies van alle vier bovengenoemde raffinaderijen.

Implementatie van dit *Plan van Aanpak Fijnstof* zou positief uitwerken op de stofemissie in de gehele provincie. Hoe en wanneer de implementatie zal plaatsvinden wordt echter niet in het plan vermeld. Het *Plan van Aanpak Fijnstof* is geen concreet uitvoeringsplan maar meer een inventarisatie van mogelijkheden en voornemens. Zoals het plan nu geformuleerd is zal beperking van stofemissies niet verder gaan dan wettelijk verplicht is.

Bijkomende complicatie is dat vermindering van de stofemissies in de provincie Zuid-Holland deels teniet zal worden gedaan door de bouw van de twee nieuwe kolencentrales van E.ON en Electrabel op de Tweede Maasvlakte.

Minimalisatieverplichting voor kankerverwekkende en zwarte lijststoffen

Er is in de NeR (Nederlandse emissieRichtlijn) een minimalisatieverplichting voor kankerverwekkende stoffen opgenomen.

De Provincie Zuid-Holland heeft in haar Milieubeleidsplan aanvullend opgenomen dat de emissies van de stoffen arseen, cadmium, kwik, lood en PAK ook onder de minimalisatieverplichting vallen. Dit belangrijke punt uit het provinciale Milieubeleidsplan wordt door de Provincie nog steeds niet adequaat opgepakt zoals uit de recente procedures met betrekking tot DRSH en Zavin blijkt.

DCMR past de minimalisatieverplichting wel adequaat toe voor de bedrijven in de Rijnmond waarvoor zij de vergunningen afgeeft. Het waarom van dit verschil in benadering is ons niet duidelijk.

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 Overzicht onderzochte bedrijven

Van de 13 onderzochte bedrijven blijken er tenminste 8 geen actuele Wm-vergunning te hebben. Bij de Wm-vergunningen van een tweetal bedrijven kan een vraagteken worden gezet.

No.	Bedrijf	Actuele vergunning?	Opmerkingen
1	Shell raffinaderij	Nee	Inrichting/Vergunning voldoet niet aan BBT
2	Esso raffinaderij	Nee	Inrichting/Vergunning voldoet niet aan BBT
3	BP raffinaderij (Nerefco)	Nee	Inrichting/Vergunning voldoet niet aan BBT
4	KPE	Nee	Inrichting/Vergunning voldoet niet aan BBT
5	Shin-Etsu VCM Botlek	?	Belangrijke emissies van kankerverwekkende stoffen en stoffen die onder de minimalisatieverplichting vallen
6	Shin-Etsu PVC	?	
7	Exxon aromaten	Nee	
8	Aluchemie	Ja	Zal in 2010 aan BBT gaan voldoen
9	AVR Brielselaan	Nee	Afvalverbrandingsinstallatie, gedoogbeschikking
10	AVR Botlek	Wordt geactualiseerd	Afvalverbrandingsinstallatie
11	DMH afvalberging Dordrecht	Nee	Asbest-stortplaats, niet actuele vergunning en onvoldoende handhaving
12	DuPont Dordrecht	Nee	Belangrijke emissies van schadelijke vluchtige stoffen
13	HVC Dordrecht	Ja	Afvalverbrandingsinstallatie

Voor een uitgebreide toelichting en onderbouwing van onze conclusies over de actualiteit van bovengenoemde Wm-vergunningen en het voldoen van de inrichtingen aan best beschikbare technieken wordt verwezen naar de bijlagen 3 t/m 14. Wij benadrukken hierbij dat de keuze van de bedrijven aselekt is en zich vooral richt op de grotere bronnen van luchtverontreinigende stoffen. Dat er tenminste 8 Wm-vergunningen van grote bronnen momenteel deels of geheel nog niet op IPPC-niveau zijn is opmerkelijk, vooral omdat de IPPC-richtlijn van 1996 dateert en aangeeft dat bestaande installaties vanaf oktober 2007 moeten voldoen aan de eis tot toepassing van best beschikbare technieken. De eis is in december 2005 in de Wet milieubeheer overgenomen.

6.2 IPPC-proces veel te laat op gang gekomen

Zoals eerder in dit rapport beschreven is voor grote industriële bedrijven is in 1996 de zogenaamde IPPC-richtlijn van kracht geworden. Deze Europese richtlijn geeft normen voor industriële emissies naar lucht, water en bodem, en geeft aan dat de industriële bedrijven gebruik moeten maken van de best beschikbare technieken (BBT). Bij de ernstig vertraagde implementatie van de richtlijn in 2005 (oorspronkelijk gepland in 1999!) werd gesteld dat de Wm-vergunningen van de grote industriële IPPC-bedrijven op 1 november 2007 moesten zijn geactualiseerd, met andere woorden moesten voldoen aan best beschikbare technieken.

De Provincie Zuid-Holland en DCMR zijn veel te laat begonnen met het proces om te voldoen aan deze verplichting. Het actualisatieproces had uiterlijk al in 2003/2004 in gang moeten worden gezet na de op dit punt duidelijke uitspraken van de Raad van State inzake onder andere E.ON in november 2003 en Aluchemie in juli 2004 (zie hoofdstuk 5 en bijlage 9). De Provincie heeft deze uitspraken als incidenten beschouwd en hieruit geen lering getrokken.

Er werden door de Raad van State meer Wm-vergunningen vernietigd, omdat niet aan best beschikbare technieken werd voldaan c.q. niet aan best beschikbare technieken was getoetst, zoals bij de Wm-vergunningen van HVC Alkmaar en Parenco in Renkum.

Voor zover ons bekend heeft de Provincie Zuid-Holland nooit een onderzoek laten uitvoeren naar de vraag waarom een aantal vergunningen van grote bedrijven bij de Raad van State is gesneuveld en/of op belangrijke punten gerepareerd.

6.3 Rol van het Ministerie van VROM en de VROM-Inspectie

Het Ministerie VROM heeft de IPPC-richtlijn, die van 1996 dateert, tenminste 5 jaar te laat omgezet naar de Wet milieubeheer (december 2005). Verder is er ook onvoldoende sturing vanuit VROM met betrekking tot de interpretatie van het begrip "best beschikbare technieken".

Ook het BEES (Besluit Emissie-Eisen Stookinstallaties) voldoet volgens uitspraken van de Raad van State van april 2005 voor een deel niet aan best beschikbare technieken. Anno 2009 is deze tekortkoming nog steeds niet afdoende gerepareerd. Dit maakt het voor provincies onnodig moeilijk om goede Wm-vergunningen af te geven. VROM beroept zich hierbij op het te laat tot stand komen van de BREFs. Echter, van de BREFs worden altijd ruim voor het vaststellen van de definitieve versie concepten gepubliceerd.

Ook het gegeven dat de Wet milieubeheer al in 2000 had moeten worden aangepast aan de IPPC-richtlijn, in plaats van december 2005 zoals feitelijk is gebeurd, maakt duidelijk dat het Ministerie VROM in gebreke is gebleven om de IPPC-richtlijn tijdig om te zetten in Nederlands recht. Dit blijkt ook uit het gegeven dat Nederland herhaaldelijk door de Europese Commissie in gebreke is gesteld met betrekking tot een tijdige uitvoering van de IPPC-richtlijn.

De VROM-Inspectie heeft voor zover wij kunnen nagaan nooit ingesproken op Wm-vergunningen als van AVR, Aluchemie, DuPont, etc. Met name de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven heeft wel eens geprobeerd om de Inspectie tot actie aan te zetten en te betrekken bij de vergunningverlening van grote bronnen, zonder succes tot nog toe.

Wel is er in september 2007 een rapport gepubliceerd met de titel *Onderzoek VROM-taken Provincie Zuid-Holland*. In het rapport *Gezamenlijke landelijke IPPC-toezichtactie 2008* van de VROM-inspectie uit oktober 2008 wordt geconcludeerd dat 93% van de 556 provinciale IPPC-bedrijven in Nederland voldoen aan BBT. Op het eerste gezicht ziet dat er goed uit, maar het zijn juist de zeer grote bedrijven als de raffinaderijen die nog niet aan BBT voldoen.

6.4 Bezwarencommissie-Awb

Er lopen in de provincie Zuid-Holland meer Awb-procedures met betrekking tot Wm-vergunningen dan het geval zou moeten zijn als (1) de vergunningen van bestaande bedrijven wel op tijd zouden zijn geac-

tualiseerd, en er (2) adequaat zou worden gehandhaafd. De termijnen waarbinnen Awb-bezwaren moeten worden afgehandeld worden vaak en lang overschreden.

6.5 Handhaving

Er is in de wet een beginselplicht tot handhaving. De kwaliteit van handhaving moet verbeteren. Er is nu een cultuur waarin geldt “als het even kan niet handhavend optreden”. De indruk wordt gewekt dat er steeds excuses worden bedacht om maar niet handhavend te hoeven optreden. Er moet ook actiever worden gehandhaafd en er moet meer openheid en transparantie worden betracht in de communicatie.

6.6 Minimalisatieverplichting

Er is in de NeR een minimalisatieverplichting voor kankerverwekkende stoffen opgenomen. De Provincie Zuid-Holland heeft in haar Milieubeleidsplan aanvullend opgenomen dat de emissies van de stoffen arseen, cadmium, kwik, lood en PAK ook onder de minimalisatieverplichting vallen. Dit punt wordt door de Provincie nog steeds niet adequaat opgepakt, zoals bij de recente Wm-vergunning procedures met betrekking tot DRSH en Zavin blijkt. DCMR past de minimalisatieverplichting wel toe. Er dient ook niet meer emissieruimte te worden verleend dan een bedrijf nodig heeft om goed te kunnen functioneren.

6.7 Informatieverstrekking door Provincie/DCMR

De Provincie Zuid-Holland en DCMR publiceren hun bekendmakingen nu op hun websites. De (ontwerp)-beschikkingen zelf staan nog niet op de website, zoals veel andere provincies (als bijvoorbeeld Drenthe, Groningen, Limburg etc.) wel al langere tijd doen. Het is niet bekend wanneer DCMR en Provincie hiertoe over zullen gaan. Gezien de actieve informatieplicht van de overheid naar burgers verdient het aanbeveling om ook de ontwerpbeschikkingen en eventueel ook de aanvragen op internet te plaatsen.

Uit de relatief late implementatie van publicatie van bekendmakingen van ontwerpbeschikkingen op internet en uit de Wob-procedures bij de Rechtbank Rotterdam lijkt op te maken dat de Provincie Zuid-Holland/DCMR momenteel nog steeds achterloopt bij het uitvoeren van haar informatieplicht in vergelijking met onder andere bovengenoemde provincies en veel gemeentes.

BIJLAGE 1 **BEGRIPPEN**

Amvb	Algemene maatregel van bestuur
Awb	Algemene wet bestuursrecht
BBT	Best Beschikbare Technieken
BEES	Besluit Emissie-Eisen Stookinstallaties
BLA	Besluit Luchtemissies Afvalverbranding
BREF	Best Available Techniques Reference document: Europees rapport waarin de Best Beschikbare Technieken worden beschreven
BVA	Besluit Verbranden Afvalstoffen: dit besluit vervangt het BLA en de Regeling verbranding gevaarlijke afvalstoffen vanaf 28 december 2005 voor bestaande installaties
DCMR	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond
DMH	Derde Merwede Haven
IPPC	Integrated Pollution Prevention Control, Richtlijn 96/61/EG, eind 1999 van kracht geworden, maar nog steeds niet volledig geïmplementeerd in de Wet milieubeheer; de richtlijn beschrijft hoe vervuiling kan worden teruggedrongen en voorkomen
MPO	Meer Partijen Overleg
NeR	Nederlandse Emissie Richtlijn
PAK	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen
RIVM	Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
VOS	Vluchtige Organische Stoffen
Wm	Wet milieubeheer

BIJLAGE 2 REACTIE VAN PROVINCIE ZUID-HOLLAND OP WOB-VERZOEK VAN MOB VAN 9 APRIL 2008

WOB-verzoek van MOB dd. 9 april 2008 om informatie over het IPPC project bij de Provincie Zuid-Holland

Bedrijven in Zuid Holland buiten Rijnmondgebied
Informatie DGWM nav. WOB-verzoek

De “positieve” lijst:

De bedrijven Dyflex Polymers te Hendrik Ido Ambacht, Prysmian Cables and Systems BV te Delft, Unimills BV te Zwijndrecht, Uniqema Nederland BV te Gouda, Invista te Dordrecht, E.on locatie Leiden te Leiden, E.on locatie Den Haag te Den Haag, E.on Schenkkade te Den Haag, TU Delft Warmtekrachtcentrale te Delft, DSM Gist BV te Delft, Hercules BV te Zwijndrecht, AWZI Alphen Noord te Alphen a/d Rijn, Ruigenoord Vastgoed BV (Nedstaal) te Alblasserdam, AWZI Nieuwveen te Nieuwveen, AWZI Dordrecht te Dordrecht, Heineken Nederland BV te Zoeterwoude, O-I (glasfabriek) te Leerdam, HVC-afvalcentrale locatie Dordrecht te Dordrecht, ZAVIN BV te Dordrecht, DRSH te Dordrecht, Campina Bleskensgraaf te Bleskensgraaf, Campina Maasdam te Maasdam, LeerdammerCompany te Schoonrewoerd, Promelca BV te Gorinchem, Sita Ecoservices Gorinchem te Gorinchem en Afvalberging Derde Merwedehaven te Dordrecht (nb. voor deze inrichting is het indienen van een revisievergunningsaanvraag in voorbereiding) hebben een ‘IPPC proof’-vergunning:

Voor de volgende bedrijven lopen nog IPPC-procedures :

- Uzimet te Rijswijk, loodverwerkend bedrijf: BBT-onderzoek is vertraagd in verband met prioriteit procedure installatie naverbrander.
- 3 Intensieve varkenshouderijen: Gebroeders Smits Holding BV te Zevenhuizen: na moeizame discussies in 2007 is vooroverleg heropend om te komen tot indiening revisievergunningsaanvraag.
- Genubo en Van Genugten, beiden te Middelharnis: het besluit tot intrekken van de vergunningen (doel sluiting bedrijven) is door de Raad van State vernietigd; het overleg met beide bedrijven is heropend, de op 31 oktober 2007 ingediende revisievergunningsaanvragen zijn buiten behandeling gelaten omdat geconcludeerd is dat de activiteiten MER-plichtig zijn; thans wordt door de bedrijven gewerkt aan het opstellen van de MER-startnotities.

Bij de volgende twee bedrijven is er studie gaande in hoeverre toepassing van BBT kosteneffectief is:

- Du Pont de Nemours te Dordrecht, definitief besluit Wm (ambtshalve aanpassing) ligt ter inzage, is al in het bezit van MOB.
- E.on Locatie Delft: kosteneffectiviteitstoets door bedrijf uitgevoerd, Provincie Zuid-Holland heeft contra-expertise laten uitvoeren, discussie met bedrijf in afrondend stadium, daarna ambtshalve aanpassing van de vergunning.

Bedrijven in Zuid Holland in het Rijnmondgebied

Informatie DCMR nav. WOB-verzoek

Bijgevoegd is een overzicht van alle Provinciale IPPC-inrichtingen binnen het DCMR-werkgebied. Bij vijf bedrijven is vermeld dat er een kosteneffectiviteit-discussie gaande is (zie antwoord ad. 3). Bij een tweetal vergunningen is vermeld dat deze vernietigd zijn vanwege BBT. Bij een zestal bedrijven zijn door de Stichting Natuur & Milieu actualisatieverzoeken ingediend.

In de bijgevoegde tabel is aangegeven bij welke bedrijven er nog een studie/overleg gaande is over in hoeverre toepassing van BBT kosteneffectief is.

Provincie Zuid-Holland/DCMR Schiedam/DGWM Den Haag/5 juni 2008

LIJST VAN BEDRIJVEN EN VERGUNNINGSSITUATIE ZOALS AANGELEVERD DOOR DE PROVINCIE AAN MOB

Locatiegegevens	Categorie	Besluitdatum	Procedures
Abengoa Bioenergy Netherlands B.V. 424174 Merwedeweg EUROPOORT ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1) 4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	30-06-2006	
A&G Maasvlakte B.V. 340454 Loswalweg MAASVLAKTE ROTTERDAM	5.4 Stortplaatsen die meer dan 10 ton per dag ontvangen of een totale capaciteit van meer dan 25 000 ton hebben, met uitzondering van stortplaatsen voor inerte afvalstoffen	31-10-2007	Voldoet aan BBT, voor 1 stookinstallatie momenteel BBT overleg vanwege kosteneffectiviteit
Air Liquide 220800 Merseyweg BOTLEK ROTTERDAM	4.2 a van gassen, zoals ammoniak, chloor of chloorwaterstof, fluor of fluorwaterstof, kooloxiden, zwavelverbindingen, stikstofoxiden, waterstof, zwaveldioxide, carbonyldichloride	31-10-2007 brief	Voldoet aan BBT, voor 1 stookinstallatie (met geringe emissievracht) momenteel BBT overleg vanwege kosteneffectiviteit
Air Products Botlek 220500 Merseyweg BOTLEK ROTTERDAM	4.2 a van gassen, zoals ammoniak, chloor of chloorwaterstof, fluor of fluorwaterstof, kooloxiden, zwavelverbindingen, stikstofoxiden, waterstof, zwaveldioxide, carbonyldichloride	31-10-2007	Voldoet aan BBT; productie wordt beëindigd in 2014
Air Products Nederland B.V. 220600 Markweg EUROPOORT ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1)	31-10-2007	
Air Products Pernis 220504 Vondelingenplaat VONDELINGENPLAAT RT	4.2 a van gassen, zoals ammoniak, chloor of chloorwaterstof, fluor of fluorwaterstof, kooloxiden, zwavelverbindingen, stikstofoxiden, waterstof, zwaveldioxide, carbonyldichloride	31-10-2007	
Akzo Nobel Base Chemicals B.V. locatie Europoort 220000 Merwedeweg EUROPOORT ROTTERDAM	4.1 Chemische installaties voor de fabricage van organisch-chemische basisproducten, zoals	31-10-2007 brief	
Akzo Nobel Chemicals B.V. locatie Botlek 220100 Welplaatweg BOTLEK ROTTERDAM	4.2 a van gassen, zoals ammoniak, chloor of chloorwaterstof, fluor of fluorwaterstof, kooloxiden, zwavelverbindingen, stikstofoxiden, waterstof, zwaveldioxide, carbonyldichloride	31-10-2007	
Aluminium en Chemie Rotterdam B.V. 220400 Oude Maasweg BOTLEK ROTTERDAM	6.8 Installaties voor de fabricage van koolstof (harde gebrande steenkool) of elektrografiet door verbranding of grafitisering	08-07-2006 Vergunning vernietigd	Nieuwe vergunning verleend
Archer Daniels Midland Europoort 280000 Elbe- weg EUROPOORT ROTTERDAM	6.4 b bewerking en verwerking voor de fabricage van levensmiddelen	31-10-2007	
AVR Afvalverwerking BV (Brielselaan) 340644 Brielselaan ROTTERDAM	5.2 Installaties voor de verbranding van stedelijk afval	Vergunning vernietigd	Gedoogbeschikking plus vergunning verlenen
AVR Afvalverwerking B.V. (Gerbrandyweg) 340618 Professor Gerbrandyweg BOTLEK ROTTERDAM	5.2 Installaties voor de verbranding van stedelijk afval 5.1 Installaties voor de verwijdering of nuttige toepassing van gevaarlijke afvalstoffen	31-10-2007	
Bio-Ethanol Rotterdam 424162 Montrealweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	27-06-2006	

LIJST VAN BEDRIJVEN EN VERGUNNINGSSITUATIE ZOALS AANGELEVERD DOOR DE PROVINCIE AAN MOB

Locatiegegevens	Categorie	Besluitdatum	Procedures
Biopetrol Rotterdam B.V. 423759 Welplaatweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	10-04-2006	
Biox 422602 Antarticaweg MAASVLAKTE ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1)	19-08-2005	
Boskalis Dolman Mineraal Recycl.Bv 340159 Nieuwe Waterwegstraat SCHIEDAM	5.3 Installaties voor de verwijdering van ongevaarlijke afvalstoffen 5.1 Installaties voor de verwijdering of nuttige toepassing van gevaarlijke afvalstoffen	31-10-2007	
BP Raffinaderij Rotterdam B.V. 223200 d'Arcyweg EUROPOORT ROTTERDAM	1.2 Aardolie- en gasraffinaderijen	31-10-2007	BBT Actualisatieverzoek ingediend
B2G 426053 Antarcticaweg MAASVLAKTE ROTTERDAM	4.1 a eenvoudige koolwaterstoffen (lineaire of cyclische, verzadigde of onverzadigde, alifatische of aromatische)	23-06-2007	
Cabot B.V. 250000 Botlekstraat BOTLEK ROTTERDAM	4.2 e van niet-metalen, metaaloxiden of andere anorganische verbindingen, zoals calciumcarbide, silicium, siliciumcarbide	31-10-2007	
Caldic Chemie B.V. 255000 Merwedeweg EUROPOORT ROTTERDAM	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	31-10-2007	
Cargill B.V. 350124 Welplaatweg BOTLEK ROTTERDAM	6.4 b bewerking en verwerking voor de fabricage van levensmiddelen	01-01-2006	
Cerexagri Bv / Arkema Rotterdam Bv 283200 Tankhoofd VONDELINGENPLAAT RT	4.1 c zwavelhoudende koolwaterstoffen 4.4 Chemische installaties voor de fabricage van basisproducten voor gewasbescherming en van biociden	31-10-2007	
Climax Molybdenum 226400 Theemsweg BOTLEK ROTTERDAM	4.2 e van niet-metalen, metaaloxiden of andere anorganische verbindingen, zoals calciumcarbide, silicium, siliciumcarbide	31-10-2007	
Cotac Nederland B.V. 307794 Oude Maasweg BOTLEK ROTTERDAM	5.3 Installaties voor de verwijdering van ongevaarlijke afvalstoffen	31-10-2007	
C2 Rotterdam B.V. 340836 Loswalweg MAASVLAKTE ROTTERDAM	5.4 Stortplaatsen die meer dan 10 ton per dag ontvangen of een totale capaciteit van meer dan 25 000 ton hebben, met uitzondering van stortplaatsen voor inerte afvalstoffen	31-10-2007	
Deep Green 340518 Torontostraat BOTLEK ROTTERDAM	5.1 Installaties voor de verwijdering of nuttige toepassing van gevaarlijke afvalstoffen	31-10-2007	
Den Hartogh Cleaning B.V. 315385 Botlekweg BOTLEK ROTTERDAM	5.3 Installaties voor de verwijdering van ongevaarlijke afvalstoffen	31-10-2007	
Domo Polypropylene B.V. 288000 Merseyweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 h kunststof-basisproducten (polymeren, kunstvezels, cellulosevezels)	31-10-2007	

LIJST VAN BEDRIJVEN EN VERGUNNINGSSITUATIE ZOALS AANGELEVERD DOOR DE PROVINCIE AAN MOB

Locatiegegevens	Categorie	Besluitdatum	Procedures
DSM Coating Resins Nederland B.V. 274600 Slachthuisweg HOEK VAN HOLLAND	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	31-10-2007	
DSM Special Products Rotterdam 272100 Montrealweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 a eenvoudige koolwaterstoffen (lineaire of cyclische, verzadigde of onverzadigde, alifatische of aromatische)	31-10-2007	
Dutch Biodiesel B.V. 424114 Petroleumweg VONDELINGENPLAAT RT	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	19-JUN-2006	
Enecal Energy V.O.F. 220700 Merseyweg BOTLEK ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1)	31-10-2007	
Environmental Centre Europoort 316475 Montrealweg BOTLEK ROTTERDAM	5.1 Installaties voor de verwijdering of nuttige toepassing van gevaarlijke afvalstoffen	31-10-2007	
E.On Benelux Generation 232622 Capelseweg ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1)	31-10-2007	Momenteel BBT overleg vanwege kosteneffectiviteit
E.ON Blekerstraat 232620 2e Blekerhof ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1)	31-10-2007	
E.On Centrale Galleistraat 232616 Galleistraat ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1)	31-10-2007	Momenteel BBT overleg vanwege kosteneffectiviteit
E.ON Delftvaart 232619 Grotekerklein ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1)	31-10-2007	
E.On Maasvlakte 232600 Coloradoweg MAASVLAKTE ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1)	31-10-2007	
Esso Nederland B.V. (Raffinaderij Rotterdam) 232500 Botlekweg BOTLEK ROTTERDAM	1.2 Aardolie- en gasraffinaderijen	31-10-2007	BBT Actualisatieverzoek ingediend
Eurogen Cv 290000 Merseyweg BOTLEK ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1)	31-10-2007	
Euroliquids B.V. 422927 Wolgaweg EUROPOORT ROTTERDAM	4.3 Chemische installaties voor de fabricage van fosfaat-, stikstof- of kaliumhoudende meststoffen (enkelvoudige of samengestelde meststoffen)	31-10-2007	
European Biofuels BV 424506 Elbeweg EUROPOORT ROTTERDAM	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen 6.4 b bewerking en verwerking voor de fabricage van levensmiddelen	14-08-2006	
Evonik Carbon Black Nederland BV 226500 Welplaatweg BOTLEK ROTTERDAM	4.2 e van niet-metalen, metaaloxiden of andere anorganische verbindingen, zoals calciumcarbide, silicium, siliciumcarbide	31-10-2007	
Exxonmobil Chemical Holland Bv Rap 232100 Botlekweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 a eenvoudige koolwaterstoffen (lineaire of cyclische, verzadigde of onverzadigde, alifatische of aromatische)	31-10-2007	BBT Actualisatieverzoek ingediend

LIJST VAN BEDRIJVEN EN VERGUNNINGSSITUATIE ZOALS AANGELEVERD DOOR DE PROVINCIE AAN MOB

Locatiegegevens	Categorie	Besluitdatum	Procedures
Exxonmobil Chemical Holland Bv Rop 232900 Merwedeweg EUROPOORT ROTTERDAM	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	31-10-2007	
Exxonmobil Chemical Holland Bv Rpp 232200 Welplaatweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	31-10-2007	
Ferro (Holland) B.V. 235000 Van Helmontstraat ROTTERDAM	3.4 Installaties voor het smelten van minerale stoffen, met inbegrip van installaties voor de fabricage van mineraalvezels, met een smeltcapaciteit van meer dan 20 ton per dag	17-02-2004	
Hexion Specialty Chemicals Botlek 220900 Chemiestraat BOTLEK ROTTERDAM	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	31-10-2007	
Hexion Specialty Chemicals Pernis 273900 Vondelingenweg VONDELINGENPLAAT RT	4.1 f halogeenhoudende koolwaterstoffen	31-10-2007	
Hunter Douglas Europe Bv 241100 Piekstraat ROTTERDAM	2.5 b Installaties voor het smelten van non-ferrometalen, met inbegrip van legeringen, inclusief terugwinningproducten (affineren, vormgieten) met een smeltcapaciteit van meer dan 4 ton per dag voor lood en cadmium of 20 ton per dag voor alle andere metalen per dag	31-10-2007	
Huntsman Holland Bv 244000 Merseyweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 d stikstofhoudende koolwaterstoffen, zoals aminen, amiden, nitroso-, nitro- en nitraatverbindingen, nitrillen, cyanaten, isocyanaten 4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	31-10-2007	
Indorama Holdings Rotterdam B.V. 289100 Markweg EUROPOORT ROTTERDAM	4.1 h kunststof-basisproducten (polymeren, kunstvezels, cellulosevezels)	31-10-2007	
Invista 289000 Merseyweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 h kunststof-basisproducten (polymeren, kunstvezels, cellulosevezels)	31-10-2007	
IOI Loders Croklaan Oils B.V. 272300 Antarcticaweg MAASVLAKTE ROTTERDAM	6.4 b bewerking en verwerking voor de fabricage van levensmiddelen	08-JUN-2004	
Kees in 't Veen Beheer B.V. 420926 Moezelweg EUROPOORT ROTTERDAM	5.3 Installaties voor de verwijdering van ongevaarlijke afvalstoffen	01-04-2006	
Kemira Chemicals Bv 232300 Moezelweg EUROPOORT ROTTERDAM	5.1 Installaties voor de verwijdering of nuttige toepassing van gevaarlijke afvalstoffen 4.2 e van niet-metalen, metaaloxiden of andere anorganische verbindingen, zoals calciumcarbide, silicium, siliciumcarbide 4.2 d van zouten, zoals ammoniumchloride, kaliumchloraat, kaliumcarbonaat, natriumcarbonaat, perboraat, zilvernitraat	31-10-2007	
Kemira Polymers Manufacturing BV 226600 Botlekweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 d stikstofhoudende koolwaterstoffen, zoals aminen, amiden, nitroso-, nitro- en nitraatverbindingen, nitrillen, cyanaten, isocyanaten	17-12-2004	

LIJST VAN BEDRIJVEN EN VERGUNNINGSSITUATIE ZOALS AANGELEVERD DOOR DE PROVINCIE AAN MOB

Locatiegegevens	Categorie	Besluitdatum	Procedures
Koch Hc Partnership 291000 Neckarweg EUROPOORT ROTTERDAM	1.2 Aardolie- en gasraffinaderijen	31-10-2007	
Kog Edible Oils B.V. 420106 Vondelingenweg VONDELINGENPLAAT RT	6.4 b bewerking en verwerking voor de fabricage van levensmiddelen	30-11-2004	
Kuwait Petroleum Europoort Bv 238500 Moezelweg EUROPOORT ROTTERDAM	1.2 Aardolie- en gasraffinaderijen	31-10-2007	BBT Actualisatieverzoek ingediend
Lucite International Holland Bv 265400 Merseyweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 h kunststof-basisproducten (polymeren, kunstvezels, cellulosevezels)	31-10-2007	
Lyondell Chemie Maasvlakte 262200 Australieweg MAASVLAKTE ROTTERDAM	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	31-10-2007	
Lyondell Chemie Nederland BV 262100 Theemsweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	31-10-2007	
Micro Chemie Bv 416390 Wolgaweg EUROPOORT ROTTERDAM	4.1 d stikstofhoudende koolwaterstoffen, zoals aminen, amiden, nitroso-, nitro- en nitraatverbindingen, nitrillen, cyanaten, isocyanaten	31-10-2007	
Neminco b.v. 415860 Vondelingenplaat VONDELINGENPLAAT RT	5.1 Installaties voor de verwijdering of nuttige toepassing van gevaarlijke afvalstoffen	01-05-2004	
Nufarm B.V. 260200 Welplaatweg BOTLEK ROTTERDAM	4.4 Chemische installaties voor de fabricage van basisproducten voor gewasbescherming en van biociden	31-10-2007	
NU3 B.V. 408017 Maassluissedijk VLAARDINGEN	4.3 Chemische installaties voor de fabricage van fosfaat-, stikstof- of kaliumhoudende meststoffen (enkelvoudige of samengestelde meststoffen)	31-10-2007	
Odfjell Terminals Maritiem B.V. 223002 Oude Maasweg BOTLEK ROTTERDAM	5.3 Installaties voor de verwijdering van ongevaarlijke afvalstoffen 5.1 Installaties voor de verwijdering of nuttige toepassing van gevaarlijke afvalstoffen	31-10-2007	
O-I Manufacturing Netherlands B.V. 350047 Buitenhavenweg SCHIEDAM	3.3 Installaties voor de fabricage van glas, met inbegrip van installaties voor de fabricage van glasvezels, met een smeltcapaciteit van meer dan 20 ton per dag	31-10-2007	
Organik Kimya 281500 Chemieweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 h kunststof-basisproducten (polymeren, kunstvezels, cellulosevezels)	14-05-2002	
Quest International Nederland B.V. 265200 Merseyweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals alcoholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	31-10-2007	
Rijnmond Energie Cv 272400 Petroleumweg VONDELINGENPLAAT RT	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijkomende warmte van meer dan 50 MW (1)	31-10-2007	
Shell Nederland Chemie BV 274000 Vondelingenweg VONDELINGENPLAAT RT	4.1 h kunststof-basisproducten (polymeren, kunstvezels, cellulosevezels)	31-10-2007	

LIJST VAN BEDRIJVEN EN VERGUNNINGSSITUATIE ZOALS AANGELEVERD DOOR DE PROVINCIE AAN MOB

Locatiegegevens	Categorie	Besluitdatum	Procedures
Shell Nederland Raffinaderij Bv 274100 V ondelingenweg VONDELINGENPLAAT RT	1.2 Aardolie- en gasraffinaderijen	31-10-2007	BBT Actualisatieverzoek ingediend
Shin-Etsu PVC B.V. Locatie Botlek 240200 Welplaatweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 f halogeenhoudende koolwaterstoffen	06-09-2004	BBT Actualisatieverzoek ingediend
Shin-Etsu PVC B.V. Locatie Pernis 274700 Vondelingenweg VONDELINGENPLAAT RT	4.1 h kunststof-basisproducten (polymeren, kunst- vezels, cellulosevezels)	23-02-2004	BBT actualisatieverzoek ingediend
Sita Ecoservice 340887 Nieuwe Waterwegstraat SCHIEDAM	5.1 Installaties voor de verwijdering of nuttige toepassing van gevaarlijke afvalstoffen	31-10-2007	
Sweep Europort B.V.(I.O) 423743 Wolgaweg EUROPOORT ROTTERDAM	-	01-01-2008	
Tessengerlo Chemie Rotterdam Bv 286000 Maassluisdijk VLAARDINGEN	4.2 d van zouten, zoals ammoniumchloride, kali- umchloraat, kaliumcarbonaat, natriumcarbonaat, perboraat, zilvernitraat	01-10-2007	
Tronox Pigments (Holland) B.V. 277300 Professor Gerbrandyweg BOTLEK ROTTERDAM	4.1 j kleurstoffen en pigmenten	31-10-2007	
Vos Logistics Pernis B.V. 300834 Propaanweg VONDELINGENPLAAT RT	5.3 Installaties voor de verwijdering van ongevaar- lijke afvalstoffen	31-10-2007	
Wheb Biofuels LTD 424592 Tankhoofd VONDELINGENPLAAT RT	4.1 b zuurstofhoudende koolwaterstoffen, zoals al- coholen, aldehyden, ketonen, carbonzuren, esters, acetaten, ethers, peroxyden, epoxyharsen	26-08-2006	
Awzi Kralingseveer 350107 Rivium Promenade CAPELLE AAN DEN IJSSEL	5.3 Installaties voor de verwijdering van ongevaar- lijke afvalstoffen	01-01-2007	
Campina Rotterdam 350002 Keenstraat ROTTERDAM	6.4 c bewerking en verwerking van melk, met een hoeveelheid ontvangen melk van meer dan 200 ton per dag (gemiddelde waarde op jaarbasis)	01-01-2006	
Greif Nederland B.V. 350084 Isarweg EUROPOORT ROTTERDAM	6.7 Installaties voor de oppervlaktebehandeling van stoffen, voorwerpen of producte	01-03-2006	BBT vanwege kosteneffecti- viteit concept BBTaanvraag opgesteld
Keppel Verolme Bv 350044 Professor Gerbrandyweg BOTLEK ROTTERDAM	6.7 Installaties voor de oppervlaktebehandeling van stoffen, voorwerpen of producte	01-03-2006	
Meneba Meel BV 350035 Brielselaan ROTTERDAM	6.4 b bewerking en verwerking voor de fabricage van levensmiddelen	01-01-2006	
O-I Manufacturing Netherlands B.V. 350047 Buitenhavenweg SCHIEDAM	3.3 Installaties voor de fabricage van glas, met inbegrip van installaties voor de fabricage van glasvezels, met een smeltcapaciteit van meer dan 20 ton per dag	31-10-2007	
Warmtebedrijf N.V. 424203 Stolwijkstraat ROTTERDAM	1.1 Stookinstallaties met een hoeveelheid vrijko- mende warmte van meer dan 50 MW (1)	01-01-2008	

LIJST VAN BEDRIJVEN EN VERGUNNINGSSITUATIE ZOALS AANGELEVERD DOOR DE PROVINCIE AAN MOB

Locatiegegevens	Categorie	Besluitdatum	Procedures
Vecom Group B.V. 318898 Mozartlaan MAASSLUIS	2.6 Installaties voor oppervlaktebehandeling van metalen en kunststoffen door middel van een elektrolytisch of chemisch procédé, wanneer de inhoud van de gebruikte behandelingsbaden meer dan 30 m3 bedraagt	30-09-1996	
Cargill B.V. 350124 Welplaatweg BOTLEK ROTTERDAM	6.4 b bewerking en verwerking voor de fabricage van levensmiddelen	01-01-2006	

BIJLAGE 3 **SHELL NEDERLAND RAFFINADERIJ B.V.**

De vigerende Wm-vergunning van Shell dateert nog van 1993. Sindsdien zijn er een groot aantal meldingen en wijzigingen geweest waardoor niet goed meer is vast te stellen wat nu precies de huidige vergunde situatie is.

In augustus van 2007 zijn door de Stichting Natuur & Milieu actualisatieverzoeken ingediend met betrekking tot de vier raffinaderijen en de bedrijven Shin-Etsu Botlek en Shin-Etsu Pernis nadat tijdens een vergadering kort daarvoor door DCMR was uitgesproken dat de Wm-vergunningen gefaseerd zouden worden geactualiseerd. Op dat moment waren alle BBT-toetsen ook nog niet klaar.

De BBT-toets van Shell bevat voornamelijk kwalitatieve informatie. Op grond van dit document is het voor derden niet mogelijk om te verifiëren of inderdaad aan BBT wordt voldaan. Deze BBT-toetsen zijn door DCMR geaccepteerd en daarmee voldeed Shell volgens DCMR aan BBT. Onderstaand is een overzicht opgenomen van de emissies van Shell sinds 2000 versus wat door MOB als BBT wordt beschouwd op grond van voor derden beschikbare informatie.

Emissies in ton/jaar

Parameter	SO ₂	NO _x	Fijnstof	KWS
Hoogste emissie sinds 2000	18.000	5.600	2.000	3.900
Nu vergund	19.600/17.800	7.000	1.900	3.350
Vanaf 1 januari 2010 vergund	5.100	Nog vast te stellen (1)	Nog vast te stellen (1)	Nog vast te stellen (1)
BBT-niveau volgens MOB	3.000	1.500	500	1.500

(1) Nog vast te stellen in nieuwe vergunning

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de luchtemissies van Shell op dit moment niet aan best beschikbare technieken voldoen zoals de Wet milieubeheer vereist en zoals ook verplicht is op grond van Europese wet- en regelgeving.

Ook de 15 jaar oude Wm-vergunning is verouderd en voldoet niet aan de wettelijke eis van toepassing van best beschikbare technieken die sinds oktober 2007 van kracht is. Dit betekent dat de vergunde emissies voor alle bovengenoemde stoffen te hoog zijn.

Momenteel lopen er met betrekking tot Shell Rotterdam de volgende juridische procedures van de Stichting Natuur & Milieu tegen DCMR/Provincie Zuid-Holland:

1. De bovengenoemde Wob procedure om concentratiegegevens uit de schoorstenen te verstrekken. Zoals hierboven beschreven heeft de Provincie opnieuw geweigerd om de noodzakelijk emissieconcentraties vrij te geven. Hiertegen is opnieuw beroep ingesteld bij de Rechtbank Rotterdam.
2. Er is op 20 augustus 2007 door de Stichting Natuur & Milieu een actualisatieverzoek ingediend met als doel het zo spoedig mogelijk op BBT niveau brengen van de verouderde en niet meer actuele Wm-vergunning van 1993. Dit verzoek is geweigerd. Hierover loopt nu een Awb procedure.
3. Van 28 juli 2008 dateert een beroep bij de Raad van State met betrekking tot onvoldoende ambtshalve aanpassing van de SO₂ emissienorm. Hierover is een StAB advies uitgebracht. Dit advies bevestigt dat de Wm-vergunning qua SO₂ emissie niet op BBT niveau is.
4. Handhavingprocedure in verband met de toename van de SO₂ emissie van Shell in 2006 met ruim 3.000 ton/jaar als gevolg van een kapotte fakkelgascompressor. Shell en DCMR hebben afgesproken dat deze kapotte fakkelgascompressor voorlopig niet hoeft te worden gerepareerd of vervangen. Op het handhavingverzoek van juni 2008 is nog niet gereageerd ondanks dat de wettelijke termijn al geruime tijd is overschreden.

Volgens informatie van DCMR heeft Shell in mei 2008 een (concept) aanvraag voor een revisievergunning-procedure ingediend. De Stichting Natuur & Milieu heeft om een kopie hiervan verzocht. Ook dit verzoek is geweigerd.

BIJLAGE 4 **ESSO NEDERLAND B.V.**

De vigerende Wm-vergunning van Esso dateert evenals die van Shell nog van 1993. Sindsdien zijn er een groot aantal meldingen en wijzigingen geweest waardoor niet goed meer is vast te stellen wat nu precies momenteel de vergunde situatie is.

De Esso raffinaderij heeft in 1986 een belangrijke verandering ondergaan door de bouw van de Flexicoker. Het gas dat de Flexicoker ging produceren betekende dat Esso geen olie meer hoefde te stoken.

Toch is de emissie van SO₂ van Esso relatief hoog gebleven met uitschieters tot 3500 ton SO₂ per jaar. Hierbij moet ook de 600 ton/jaar SO₂ worden opgeteld van Exxon Chemie dat ook het zwavelhoudende gas van Esso stookt.

Sinds 1986 heeft Esso geen maatregelen genomen om deze emissies te verminderen ondanks dat elders is aangetoond dat het gas op een goede manier van zwavel kan worden gezuiverd. Door het ontzwavelen van het gas kan de emissie van Esso worden verlaagd naar maximaal 800 ton SO₂/jaar wat circa een vijfde is van de nu vergunde emissie.

Voor de grotere bronnen van NO_x zou SCR¹⁰ moeten worden toegepast. Esso heeft nog enkele kleine bronnen van fijnstof die zullen moeten voldoen aan de BREF grenswaarden.

Voor de vermindering van de emissies van KWS geldt een apart programma waarbinnen Esso de benodigde maatregelen zou moeten gaan nemen.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de emissies van Esso sinds 2000 versus wat door MOB als BBT wordt beschouwd.

Emissies in ton/jaar

Parameter	SO ₂	NO _x	Fijnstof	KWS
Hoogste emissie sinds 2000	3.500	1.000	100	3.500
Nu vergund	4.400	1.086	?	?
Vanaf 1/1/2010 vergund	2.700	Nog niet vastgesteld	Nog niet vastgesteld	Nog niet vastgesteld
BBT-niveau volgens MOB	800	400	50	1.200

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de emissies van Esso op dit moment niet aan best beschikbare technieken voldoen zoals de Wet milieubeheer vereist en ook verplicht is op grond van Europese wet en regelgeving.

Ook de Wm-vergunning van 1993 is sterk verouderd en voldoet niet aan de wettelijke eis van toepassing van best beschikbare technieken die sinds oktober 2007 van kracht is. Dit betekent dat de vergunde emissies voor alle bovengenoemde stoffen te hoog zijn.

Momenteel lopen er een aantal juridische procedures van de Stichting Natuur & Milieu tegen DCMR/ Provincie Zuid-Holland:

1. Op 15 december 2007 is bij de Provincie een bezwaarschrift ingediend tegen de goedkeuring van DCMR van de BBT toets¹¹. DCMR is van mening dat de Stichting Natuur & Milieu geen belang zou hebben bij deze procedure. Er is nog steeds geen besluit genomen op dit bezwaarschrift.
2. Op 20 augustus 2007 is door de Stichting Natuur & Milieu een verzoek tot actualisatie ingediend met het verzoek om de inrichting aan BBT te laten voldoen. Dit verzoek is in juli 2008 geweigerd. Hiertegen is bezwaar aangetekend. Deze procedure loopt nog.

BIJLAGE 5 **BP RAFFINADERIJ ROTTERDAM B.V.**

De vigerende vergunning van BP dateert nog van 1995 met daarna nog een aantal uitbreidings/ wijzigingsvergunningen en is niet meer actueel.

BP is in 2007 overgegaan op volledig stoken van gas. SO₂ is afkomstig vanaf de katalytische kraker en de productie van zwavel.

Door het beëindigen van de oliestook is de SO₂ emissie vergaand verminderd. De katalytische krakers en de productie van zwavel voldoen echter nog niet aan de grenswaarden die volgen uit de BREF.

Door de overgang van oliestoken op gas is ook de NO_x emissie sterk afgenomen. Voor de grote overblijvende bronnen zal SCR de NO_x emissie verder moeten verminderen. Hetzelfde geldt voor de NO_x emissies van de kraker.

Ook de stofemissie van de kraker zal verder moeten worden teruggebracht om te voldoen aan de BREF eisen. Voor de vermindering van de emissies van KWS (koolwaterstoffen) geldt een apart programma.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de emissies van BP sinds 2000 versus wat door MOB als BBT wordt beschouwd.

Emissies in ton/jaar

Parameter	SO ₂	NO _x	Fijnstof	KWS
Hoogste emissie sinds 2000	6.700	1.900	1.000	2.000
Nu vergund	12.900	?	?	?
Vanaf 1/1/2010 vergund	3.300	Nog niet vastgesteld	Nog niet vastgesteld	Nog niet vastgesteld
BBT-niveau volgens MOB	1.000	500	200	800

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de emissies van BP naar de lucht op dit moment niet aan best beschikbare technieken voldoen zoals de Wet milieubeheer vereist en ook verplicht is op grond van Europese wet en regelgeving.

Ook de Wm-vergunning van BP is sterk verouderd en voldoet ook niet aan de wettelijke eis van toepassing van best beschikbare technieken die sinds oktober 2007 van kracht is. Dit betekent dat de vergunde emissies voor alle bovengenoemde stoffen te hoog zijn.

Op 20 augustus 2007 is door de Stichting Natuur & Milieu een verzoek tot actualisatie ingediend met het verzoek om de inrichting aan BBT te laten voldoen. Dit verzoek is in juli 2008 geweigerd. Hiertegen is bezwaar aangetekend. Deze procedure loopt nog.

BIJLAGE 6 **KUWAIT PETROLEUM EUROPOORT B.V.**

KPE heeft de meest recente Wm-vergunning van de vier raffinaderijen. Deze vergunning dateert van augustus 2001. KPE is een relatief kleine raffinaderij die bestaat uit nieuwe en verouderde installaties. Voor de vermindering van SO₂ zijn het beëindigen van de oliestook en de verbetering van de productie van zwavel de belangrijkste voorwaarden.

De belangrijkste overblijvende emissies van NO_x zullen met SCR moeten worden aangepakt.

Na de overschakeling op gas blijven er geen bronnen van fijnstof over. KPE moet ook nog aandacht besteden aan het verminderen van de emissies van KWS.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de emissies van KPE sinds 2000 versus wat door MOB als BBT wordt beschouwd.

Emissies in ton/jaar

Parameter	SO ₂	NO _x	Fijnstof	KWS
Hoogste emissie sinds 2000	2.600	500	10	1.200
Nu vergund	3.100	?	?	?
Vanaf 1/1/2010 vergund	2.000	880	Nog niet vastgesteld	Nog niet vastgesteld
BBT-niveau volgens MOB	600	200	5	400

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de emissies naar de lucht van KPE op dit moment ook niet aan best beschikbare technieken voldoen zoals de Wet milieubeheer vereist en ook verplicht is op grond van Europese wet en regelgeving.

Ook de voorschriften van de Wm-vergunning van 8 augustus 2001 zijn verouderd en voldoen ook niet aan de wettelijke eis van toepassing van best beschikbare technieken die sinds oktober 2007 van kracht is. Dit betekent dat de vergunde emissies voor alle bovengenoemde stoffen te hoog zijn.

Op 20 augustus 2007 is door de Stichting Natuur & Milieu een verzoek tot actualisatie ingediend met het verzoek om de inrichting aan BBT te laten voldoen. Dit verzoek is in juni 2008 geweigerd. Hiertegen is bezwaar aangetekend. Deze procedure loopt ook nog.

BIJLAGE 7 EXXON AROMATEN

Exxon Aromaten is een belangrijke bron van luchtverontreinigende stoffen:

- SO₂: circa 600 ton/jaar;
- NO_x: 230 ton/jaar;
- Koolwaterstoffen: 180 ton/jaar, waarvan 31 ton/jaar kankerverwekkende stoffen, het bedrijf is daarmee een van de grootste individuele emittenten van kankerverwekkende stoffen in Nederland.
- Stof: 20 ton/jaar.

Het bedrijf beschikt over een verouderde Wm-vergunning uit 1995. Van 2003 dateert een besluit waarin de in het BEES vastgelegde landelijke emissienormen voor NO_x van een aantal bronnen met een factor 4 werden verruimd.

Uit de BBT-toets blijkt dat het bedrijf op een substantieel aantal punten niet aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken voldoet.

Op 3 mei 2008 is daarom door de Stichting Natuur & Milieu een verzoek tot actualisatie van de Wm-vergunning ingediend. Hierop is nog steeds geen besluit genomen waarmee de wettelijke termijn van 14 weken fors wordt overschreden. Daarom is hiertegen een bezwaarschrift ingediend.

Conclusies:

1. Exxon aromaten levert ook een belangrijke bijdrage aan het niet halen van de in par. 1.2 genoemde doelstellingen
2. Het is op zijn minst merkwaardig dat DCMR in 2003 toestond dat de landelijke normen voor NO_x van een aantal bronnen met 400% mogen worden overschreden. Deze verruimde normering is nu nog steeds van kracht ondanks dat deze normen vele malen hoger zijn dan vermeld in de BREF.
3. De actualisatieprocedure van de Wm-vergunning van dit bedrijf is voor zover ons bekend nog niet eens opgestart. Om tijdig aan de best beschikbare technieken te voldoen had ook deze procedure al in 2003/2004 moeten worden opgestart. Zoals boven aangegeven heeft DCMR toen zelfs een aantal vergunningnormen nog verruimd.

BIJLAGE 8 SHIN-ETSU

Shin-Etsu produceert PVC (polyvinylchloride) in Pernis en VCM (vinylchloridemonomeer) in Botlek. De bedrijven zijn vooral van belang vooral vanwege hun emissie van kankerverwekkende stoffen van circa 32 ton/jaar (data 2006), waarvan circa 90% afkomstig van de VCM fabriek. Het bedrijf is daarmee een van de grootste individuele emittenten van kankerverwekkende stoffen in Nederland.

De vergunningen dateren nog van 2004 waarbij de productie aanzienlijk is uitgebreid.

Gegeven de belangrijke bijdrage aan de emissie van kankerverwekkende stoffen in Rijnmond is door de Stichting Natuur & Milieu op 20 augustus 2007 een verzoek tot actualisatie van de Wm-vergunning ingediend.

In juli 2008 zijn beide verzoeken door DCMR afgewezen omdat de emissies van beide bedrijven aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken zouden voldoen.

Tegelijkertijd geeft de Provincie aan dat de bedrijfszekerheid van de afgasverbrander van de VCM fabriek onvoldoende is en moet worden verhoogd. Dit is een belangrijke bron van kankerverwekkende stoffen.

Op 8 juli 2008 is onder andere hierom bezwaar aangetekend tegen de weigering tot actualisatie van beide vergunningen. Hierop is nog geen besluit genomen.

BIJLAGE 9 **ALUMINIUM & CHEMIE ROTTERDAM B.V.**

Aluchemie is een producent van anoden voor de aluminiumindustrie. De grondstoffen zijn petroleumcokes, steenkoolteerpek en oude anoderesten.

Het bedrijf is met een uitstoot van 70.000 kg/jaar aan PAK (Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen) de grootste PAK bron van Nederland. Een deel hiervan is kankerverwekkend. Bovendien is het bedrijf een belangrijke bron van geuroverlast als gevolg van de uitstoot van onvoldoende verbrande koolwaterstoffen.

Juli 2003 werd een revisievergunning verleend voor uitbreiding van de productie. Hiertegen tekende de Zuid-Hollandse Milieufederatie beroep aan omdat de nieuwe vergunning op specifieke punten niet aan best beschikbare technieken voldeed en er niet was getoetst aan de IPPC richtlijn. De IPPC richtlijn was op dat moment rechtstreekse geldig omdat Nederland in gebreke was bleven om de IPPC richtlijn tijdig, dat wil zeggen uiterlijk 2000, om te zetten in de Wet milieubeheer. Uiteindelijk heeft deze omzetting in december 2005 plaatsgevonden, ruim 5 jaar later dan de verplichting.

De Wm-vergunning van Aluchemie werd in juli 2004 door de Raad van State vernietigd.

Daarna werd enkele malen een gedoogbeschikking verleend. Het gedoogbesluit van oktober 2006 was het derde gedoogbesluit. Hiertegen is bezwaar aangetekend om te voorkomen dat de toen al twee jaar bestaande gedoogsituatie nog langer zou voortduren.

Van december 2006 dateert een nieuw besluit. Hiertegen werd door de Zuid-Hollandse Milieufederatie opnieuw beroep ingesteld omdat implementatie van best beschikbare technieken tot 2013 werd uitgesteld. Verder waren de monitoringvoorschriften niet adequaat. Ook was de minimalisatieverplichting¹² voor kankerverwekkende stoffen niet adequaat toegepast.

Opmerkelijk hierbij was dat Zuid-Hollandse Milieufederatie niet opnieuw verzocht om vernietiging van de vergunning maar om reparatie van de Wm-vergunning.

Bij besluit van 21 december 2007 werd de Zuid-Hollandse Milieufederatie op bovengenoemde punten in het gelijk gesteld. De Raad van State heeft zelf voorzien in het repareren van het door DCMR verleende uitstel tot 2013 door deze termijnen te schrappen.

Op 28 april 2008 is een herstelbesluit genomen met betrekking tot de monitoring dat tot stand kwam in samenspraak met de Zuid-Hollandse Milieufederatie.

In de huidige vergunning zijn nu na 5 jaar procederen op best beschikbare technieken gebaseerde emissienormen opgenomen, waarbij het tijdspad om te komen tot realisatie hiervan zo kort mogelijk is. Het bedrijf heeft zich hieraan gecommitteerd. De procedures zijn hiermee beëindigd.

Dit betekent dat de Wm-vergunning nu aan de Wet milieubeheer/IPPC richtlijn voldoet. De inrichting zelf zal pas per 1 januari 2011 volledig aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken voldoen gezien de tijd die nodig is de best beschikbare technieken te realiseren. Volgens de Wet milieubeheer hadden deze wijzigingen al in oktober 2007 moeten zijn gerealiseerd.

Conclusies:

1. Er is tussen de uitspraak van de Raad van State van juli 2004 en het besluit van december 2006 onnodig meer dan twee jaar tijd verloren.
2. DCMR heeft veel te lang gewacht met het opleggen van de verplichting tot toepassing van best beschikbare technieken.
3. DCMR is niet in staat gebleken om op eigen kracht een adequate Wm-vergunning voor dit bedrijf op te stellen. Hiervoor waren kennelijk twee Raad van State procedures nodig.

Alle drie bovengenoemde punten hebben eraan bijgedragen dat pas eind 2010 aan de wettelijke verplichting tot toepassing van best beschikbare technieken zal worden voldaan, drie jaar later dan de wettelijke verplichting.

BIJLAGE 10 EN 11 **AVR-AFVALVERWERKING B.V. VESTIGINGEN BRIELSELAAN EN BOTLEK**

Evenals bij Aluchemie lopen er al enkele jaren juridische procedures met betrekking tot de afvalverbrandingsinstallaties van AVR in de vestigingen Brielseleen en in Botlek.

Begin 2006 heeft een consortium van participatiemaatschappijen bestaande uit CVC Capital Partners (CVC), Kohlberg Kravis Roberts & Co. (KKR) en Oranje-Nassau Groep B.V. (ONG)¹³ het totale aandelenkapitaal van de gemeente Rotterdam in AVR overgenomen voor een totale ondernemingswaarde van €1,4 miljard.

Een aanzienlijk deel van de koopsom is betaald door middel van een lening van de nieuwe eigenaren met het bedrijf als onderpand. Als gevolg van de hoge rentelasten op deze lening heeft het bedrijf vorig jaar verlies geleden.

BIJLAGE 10 AVR BOTLEK

AVR verbrandt in haar circa 40 jaar oude ovens zowel niet-gevaarlijk als gevaarlijk afval. Gezien de ouderdom van de bestaande roosterovens is het op zijn minst opmerkelijk dat in de oude roosterovens gevaarlijk afval mag worden verbrand.

Het bedrijf heeft in het verleden problemen gehad met dioxine emissies. Ook werden de CO¹⁴-normen uit het Besluit Verbranden Afvalstoffen (BVA) veelal niet gehaald. Het halen van deze norm is van belang omdat dit een indicatie is van een al dan niet voldoende adequate verbranding in de ovens. Een deel van de inrichting bestaat uit oudere installaties.

Van december 2004 dateert een uitbreidingsvergunning voor een uitbreiding met een nieuwe oven voor de verbranding van 515.000 ton afval/jaar. Tegen deze vergunning is destijds beroep ingesteld omdat het bestaande oudere deel van de inrichting mogelijk niet aan best beschikbare technieken (BBT) zou voldoen. De draaitrommelovens voor het verbranden van gevaarlijk afval zijn in december 2005 uit bedrijf genomen omdat ze niet aan best beschikbare technieken voldeden. Ook was het aanbod van gevaarlijk afval teruggelopen. Deze draaitrommelovens zijn inmiddels afgebroken.

De Raad van State oordeelde in haar uitspraak van 2006 dat het bestaande deel in oktober 2007 aan best beschikbare technieken diende te voldoen, nog niet in 2006.

De termijn van de bouw van de nieuwe installatie is inmiddels verlopen zodat bouw op dit moment niet meer mogelijk is.

Van maart 2007 dateert een nieuw besluit met betrekking tot de bouw van een biomassa energiecentrale op de plaats waar vroeger de draaitrommelovens stonden.

Tegen dit besluit is beroep aangetekend om dezelfde reden als in 2005 om een BBT toetsing te bereiken van het bestaande oudere deel. In maart 2008 oordeelde de Raad van State dat de biomassa energiecentrale als een aparte en zelfstandige eenheid kan worden gezien zodat volgens de uitspraak toetsing van het bestaande deel aan best beschikbare technieken opnieuw niet aan de orde is.

Wel scherpte de Raad van State de emissienormen van de biomassa energiecentrale aan door de in de vergunning genoemde streefwaarden te veranderen in richtwaarden. Hiermee voldoen de emissienormen van de biomassa energiecentrale aan best beschikbare technieken.

Inmiddels was er in oktober 2007 door de Stichting Natuur & Milieu en de Milieufederatie Zuid-Holland een verzoek tot actualisatie (en handhaving) van de vigerende vergunning van AVR ingediend dat zich vooral richtte op het al dan niet "IPPC-proof" zijn van de oudere delen van de installatie.

Op 1 februari 2008 is dit verzoek tot actualisatie afgewezen. Hiertegen is in maart 2008 een bezwaarschrift ingediend. In een brief van 17 april 2008 is door AVR naar DCMR aangegeven dat er alsnog steunbranders zullen worden aangebracht op de ovens 4/5/6.

De HCl en SO₂ normen in de vergunning zullen worden aangepast aan de BREF zoals bevestigd in het besluit van 12 september 2008 naar aanleiding van het bovengenoemde bezwaarschrift.

De in het verleden veel te vaak optredende bypasses hebben geleid tot hoge dioxine-emissies. Volgens DCMR is het aantal bypass uren momenteel substantieel gedaald ten opzichte van het jaar 2004. Toch blijkt uit het milieujaarverslag van 2006 dat in dat jaar 71% van de dioxine uitstoot via bypasses¹⁵ naar de atmosfeer werd afgevoerd.

Volgens ons is 71% dioxine uitstoot als gevolg van storingen in de rookgasreiniging niet als toepassing van best beschikbare techniek aan te merken.

Uit het milieujaarverslag van 2006 blijkt dat de meeste ovens niet voldeden aan de CO-norm van het BVA. Ook waren de NH₃ emissies deels te hoog. Volgens DCMR is in augustus 2007 een handhavingstraject gestart met betrekking tot handhaving van de CO-norm. De resultaten hiervan zijn ons nog niet bekend.

Conclusie: Als AVR Botlek in 2008 qua CO en NH₃ aan de emissienormen gaat voldoen en de bypass substantieel wordt teruggebracht dan kan van AVR Botlek worden gesteld dat zowel vergunning als inrichting IPPC-proof zijn.

BIJLAGE 11 AVR BRIELSELAAN

Van 14 december 2006 dateert een revisievergunning van DCMR voor de inrichting van AVR Brielselaan. Hiertegen is door de Milieufederatie Zuid-Holland beroep ingesteld onder andere omdat de 40 jaar oude ovens niet aan best beschikbare technieken zouden voldoen. Ook werd gesteld dat de energie-efficiency onvoldoende zou zijn.

Dit beroep werd mede ook ingesteld omdat een in oktober 2006 gestarte MER met betrekking tot uitbreiding en modernisering van de inrichting geen doorgang vond. Of dit verband houdt met de overname door het bovengenoemde consortium is niet duidelijk.

Van december 2007 dateert de uitspraak van de Raad van State waarin ze de vergunning van 2006 in haar geheel vernietigde. De oude vergunning was inmiddels vervallen, zodat het bedrijf sindsdien zonder een geldige Wm-vergunning in werking is op basis van gedoogbeschikkingen.

Omdat de oude vergunning was verlopen is de MER procedure doorgestart en inmiddels is een aanvraag voor een nieuwe vergunning ingediend.

AVR heeft daartoe ook contact gezocht met de Stichting Natuur & Milieu en de Milieufederatie Zuid-Holland om te overleggen over de randvoorwaarden van deze milieuorganisaties ten aanzien van de nieuwe vergunning. Er heeft enkele malen overleg plaats gevonden.

In de nu ingediende aanvraag wordt voorgesteld om alle vier bestaande oude lijnen te vervangen door twee nieuwe lijnen met een hogere capaciteit. De rookgasreiniging blijft bestaan maar zal worden verbe-

terd. Het minimaliseren van bypass is hierbij een belangrijk punt van aandacht. Met de aanvraag is een investering gemoeid van ruim 250 miljoen euro.

Uit de aanvraag lijkt op te maken dat de inrichting nu wel aan best beschikbare technieken zal gaan voldoen mits de technische aanpassingen in de aanvraag volledig gerealiseerd zullen gaan worden. Uit de aanvraag blijkt verder dat de nieuwe ovens pas in 2013 in bedrijf zullen gaan. Tot die tijd zullen de oude ovens in werking blijven. Deze voldoen niet aan best beschikbare technieken.

Conclusies:

1. De inrichting zal pas in 2013 volledig aan de wettelijke verplichting tot toepassing best beschikbare technieken zal gaan voldoen, ruim vijf jaar later dan de wettelijke verplichting om uiterlijk oktober 2007 over te gaan op toepassing van best beschikbare technieken.
2. Als de milieuorganisaties geen beroep zouden hebben ingesteld dan zou de inrichting nog tenminste 10 jaar of langer hebben doorgewerkt zonder aan de wettelijke verplichting tot toepassing van best beschikbare technieken te voldoen.

Gezien de verliezen in het afgelopen jaar is het de vraag hoe het bedrijf de bovengenoemde investering zal gaan financieren.

Volgens verschillende bronnen is het bedrijf inmiddels weer te koop aangeboden door de huidige eigenaren en zou KKR erop uit zijn om zo snel mogelijk een geldige Wm-vergunning te krijgen. Immers, zonder geldige Wm-vergunning is de inrichting minder goed verkoopbaar.

BIJLAGE 12 AFVALBERGING DERDE MERWEDEHAVEN

De afvalberging ligt in de gemeente Dordrecht en is ontworpen voor het bergen van niet-gevaarlijk afval. De afvalberging wordt beheerd door Delta Nutsbedrijven.

De Wm-vergunning van de Provincie Zuid-Holland dateert van april 2002. Dit is een vergunning waaraan een stortreglement en een stortplan zijn gekoppeld.

Volgens de Provincie kunnen stortreglement en stortplan bilateraal tussen bedrijf en Provincie worden aangepast zonder dat derden belanghebbenden hierop kunnen inspreken. Het is de vraag of dit juridisch gezien een houdbare constructie is voor een IPPC inrichting.

Volgens de vergunning van 2002 is een stortgasontzwaveling verplicht. De hoge SO₂ uitstoot in 2003 was het gevolg van het feit dat de ontzwaveling pas in januari 2004 in bedrijf is gekomen na een door de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven gestarte handhavingprocedure.

In onderstaande tabel is voor de jaren 2002 t/m 2007 de hoeveelheid (1) onttrokken stortgas weergegeven, (2) de benutte hoeveelheid, en (3) het deel dat naar de fakkelinstallatie is gegaan.

Tabel 4.7: Emissies van stortgas in miljoenen m³/jaar

Jaar	Onttrokken	Benuttingsinstallatie	Fakkelinstallatie
2002	15,5	7,1	8,4
2003	14,6	6,5	7,9
2004	12,1	2,5	9,7
2005	11,0	3,9	7,0
2006	9,9	4,4	5,5 ¹⁶
2007	7,2	3,7	3,5

Ter verduidelijking: dit betekent dat in 2004 circa 20% stortgas is benut en 80% afgefakkeld. Volgens de Provincie hebben de gasmotoren in 2004 een deel van de tijd stilgelegen als gevolg van een brand in de installatie. Echter, in 2005 en 2006 is nog steeds meer gas afgefakkeld dan benut. Na herhaalde verzoeken tot handhaving van de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven is de Provincie in 2008 overgegaan tot handhaving van de Wm-vergunning met betrekking tot de gasbenuttingsinstallatie.

Er lopen gedurende lange tijd veel juridische procedures met betrekking tot de handhaving van de Wm-vergunning. Een fors deel van de te storten afvalstoffen is asbest. Er bestaat vrees vanuit Sliedrecht dat bij het storten asbest vrijkomt als gevolg van onzorgvuldig storten.

Het jaar 2007 heeft in het teken gestaan van de mogelijke komst van gevaarlijk afval uit de Zellingwijk naar de afvalberging. Het was de bedoeling om dit gevaarlijke afval te storten zonder eerst de extreem giftige stoffen te verwijderen. De Provincie heeft herhaaldelijk aangegeven akkoord te kunnen gaan met het storten van het gif uit de Zellingwijk op de afvalberging DMH ondanks dat de afvalberging niet is ontworpen om gevaarlijk afval te bergen.

In verband hiermee zijn door de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven een aantal Raad van State procedures gevoerd over de saneringsoperatie van de Zellingwijk.

De Stichting is in deze procedures door de Raad van State uiteindelijk niet ontvankelijk verklaard, zodat in de uitspraak niet aan een inhoudelijke toetsing is toegekomen.

Uiteindelijk kon het storten van de gifgrond uit Zellingwijk op de afvalberging worden voorkomen op grond van een privaatrechtelijke overeenkomst tussen Delta en de gemeente Dordrecht. In dit contract is een "positieve stoffenlijst" opgenomen die specificeert wat er mag worden gestort. Deze lijst is aanzienlijk strikter dan de door de Provincie vergunde lijst van te storten afvalstoffen.

Om een juridische procedure tussen Delta en Dordrecht te voorkomen besloot Delta alsnog geen gevaarlijk afval uit de Zellingwijk te storten. Of er eventueel gifgrond uit andere zellingen naar de Derde Merwedehaven gaat komen is onduidelijk¹⁷.

Van februari 2007¹⁸ dateert een in opdracht van Delta uitgevoerde IPPC/BBT-toets. Ook is een provinciaal rapport¹⁹ ontvangen met een beoordeling of aan best beschikbare technieken wordt voldaan. Beide rapporten signaleren een aantal punten waarop mogelijk niet wordt voldaan aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken zoals energie efficiency, omkasting van de grondzeef, regenwater hergebruik, beperking van valhoogtes van shovels, beperking van diffuse emissies van (tussen)opslag, etc.

Desondanks concluderen Provincie en Delta beide dat de vergunning de IPPC-toets kan doorstaan en dat de vigerende Wm-vergunning in overeenstemming met de IPPC-richtlijn is. Volgens de Provincie is er daarom nu dan ook geen aanleiding om op basis van deze toets de Wm-vergunning aan te passen. Door de Provincie wordt met betrekking tot bovengenoemde punten aanbevolen "om aandacht te besteden aan deze punten bij een komende revisie of actualisatie van de Wm-vergunning".

Wij merken hierbij op dat de BBT-toets van Delta een weinig transparant document is. Verder merken wij op dat de stortgasbenuttingsinstallatie (ontzwaveling, gasmotoren en fakkels) niet in de BBT-toets is betrokken. Dit is onterecht omdat deze installaties een integraal onderdeel vormen van de inrichting. Immers, artikel 22.1 a van de Wet milieubeheer stelt dat de gehele vergunning vanaf oktober 2007 aan best beschikbare technieken moet voldoen.

Het is daarom onjuist om de stortgasbenuttingsinstallatie (ontzwaveling, gasmotoren en fakkels) buiten de BBT-toets te houden.

Het nog op te stellen energie efficiencyplan, waaraan de BBT-toets van Delta evenals de toets van de Provincie refereren, zal hierin ook de werking van de stortgasbenuttingsinstallatie moeten betrekken.

Uit een handhavingverzoek van de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven in de eerste helft van 2007 bleek dat er geen of onvoldoende asbestmetingen in de buitenlucht werden uitgevoerd zoals voorgeschreven in de Wm-vergunning/stortplan. Nadat de Provincie in eerste instantie het handhavingverzoek leek te gaan weigeren is ze alsnog tot handhaving overgegaan.

De Provincie stelt dat op dit moment asbestmetingen worden uitgevoerd conform de voorschriften. Echter, de meetrapporten kunnen volgens de Provincie niet ter beschikking worden gesteld aan belanghebbenden.

Er is in 2008 door Delta een voorstel voor een aanpassing van het stortplan ingediend waardoor de tot nog toe verplichte asbestmetingen zijn geschrapt. Dit nieuwe stortplan is goedgekeurd door de Provincie zodat asbestmetingen nu niet meer verplicht zijn.

In 2008 heeft de Provincie een melding geaccepteerd dat er nu vier stortfronten in bedrijf mogen zijn in plaats van twee zoals tot nog toe vergund.

De Stichting heeft een formeel verzoek ingediend om tot actualisatie van de Wm-vergunning over te gaan voor die punten waarop niet aan best beschikbare technieken wordt voldaan.

Zowel de Wet milieubeheervergunning als het stortreglement en het stortplan dienen te worden geactualiseerd. De Wm-vergunning had uiterlijk 30 oktober 2007 al moeten zijn aangepast aan best beschikbare technieken.

Het stortreglement was gepland om te worden aangepast voor eind 2007. De besprekingen hierover zijn in januari 2008 gestart. Deelnemers zijn Delta, de gemeente Dordrecht, gemeente Sliedrecht, de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven en de Provincie Zuid-Holland.

Volgens de Provincie is Delta van start gegaan met het schrijven van een aanvraag voor een revisievergunning.

Er loopt op dit moment een Raad van State procedure met betrekking tot het besluit van de Provincie van april 2008 tot weigering om de vergunning te actualiseren. Daarnaast lopen er een fors aantal Awb procedures die vooral betrekking hebben op onvoldoende handhaving.

BIJLAGE 13 DUPONT DE NEMOURS NEDERLAND B.V.

De vigerende Wm-vergunning van dit in Dordrecht gevestigde bedrijf dateert van 1998. Sindsdien zijn er een aantal meldingen gedaan en hebben aanpassingen van de installatie en de Wm-vergunning plaatsgevonden. De vergunnings situatie is door deze wijzigingen complex te noemen en is onder andere hierom aan actualisatie toe. Deze actualisatieprocedure loopt al een aantal jaren. Er is recent een nieuwe aanvraag om een uitbreidingsvergunning ingediend.

Uit de aanvraag van DuPont blijkt dat (1) de productie gaat worden verhoogd, en (2) op tenminste een achttal punten niet aan best beschikbare technieken wordt voldaan.

Gezien de geluidproblematiek op het industrieterrein stagneert de Wm procedure al een aantal jaren. Recent is gebleken dat er een beoordeling nodig is of er een MER moet worden opgesteld vanwege de door DuPont aangevraagde uitbreiding van de productie.

Als alle vergunde (al dan niet gehalogeneerde) koolwaterstoffen (NMVOS²⁰) emissies van de puntbronnen bij elkaar worden opgeteld dan mag DuPont circa 935 ton/jaar emitteren. De gerealiseerde uitstoot van NMVOS blijft hier met circa 260 ton/jaar ruim binnen. De totaal vergunde uitstoot is dus aanzienlijk ruimer dan nodig is.

Op verzoek van de gemeente Sliedrecht en de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven is door de Provincie een beschikking ambtshalve aanpassing opgesteld in verband met de eis van de Wet milieubeheer van toepassing van best beschikbare technieken op uiterlijk 30 oktober 2007. De beschikking ambtshalve aanpassing dateert van april 2008 en bestaat met name uit onderzoeksvoorschriften om na te gaan hoe en tegen welke kosten 100% toepassing van best beschikbare technieken kan worden verkregen.

Ondanks een dringend verzoek van de gemeente Sliedrecht en de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven is hierin niet de Thermal Converter (centrale naverbrander van afvalgassen) opgenomen. Dit is de belangrijkste bron van VOS emissies binnen het bedrijf, met name in de maximaal 10% van de tijd dat deze naverbrander uit bedrijf mag zijn. Als deze naverbrander uit bedrijf is worden de afgassen onverbrand geëmitteerd.

De definitieve ambtshalve aanpassing is in april 2008 gepubliceerd zonder dat onderzoek hoeft te worden gedaan of de centrale naverbrander van afvalgassen gedurende bijvoorbeeld 99% van de tijd kan worden voorgeschreven in plaats van circa 90% zoals nu het geval is.

De Stichting Werkgroep DMH heeft om deze reden beroep aangetekend tegen de ambtshalve aanpassing. Tevens is alsnog een formeel verzoek tot actualisatie van de Wm-vergunning ingediend.

Middels een melding van DuPont heeft de Provincie in 2007 geaccepteerd dat de tot nog toe vergunde productie van 8.000 ton/jaar van de "Laadinstallatie" werd verhoogd naar 45.000 ton/jaar voor het over-

pakken, en 32.000 ton/jaar voor het mengen.

De gemeente Sliedrecht en de Stichting DMH hebben hiertegen bezwaar aangetekend. Deze bezwaren zijn afgewezen. Inmiddels is door de Stichting DMH beroep ingesteld bij de Raad van State.

Dichloormethaan is geclassificeerd als “verdacht carcinogeen”. Gezien de overschrijding in 2003 van de vergunde emissie (15 ton geëmitteerd versus 11, 1 ton vergund) is door de Provincie handhavend opgetreden door middel van een dwangsombeschikking van november 2004. Sindsdien is DuPont binnen de maximaal vergunde emissie gebleven.

Recent is besloten dat HVC energie gaat leveren aan DuPont. Dit zal leiden tot vermindering van de NOx emissies van DuPont. De NOx emissies van HVC nemen hierdoor niet toe.

Er lopen momenteel de volgende Raad van State procedures met betrekking tot DuPont:

- Beroep met betrekking tot onvoldoende ambtshalve aanpassing van de Wm-vergunning aan best beschikbare technieken.
- Beroep met betrekking tot acceptatie van melding van productieverhoging.
- Beroep met betrekking tot weigering van verzoek tot actualisatie van de Wm-vergunning.

BIJLAGE 14 HVC/GEVUDO

Gevudo is een afvalverbrandingsinstallatie in Dordrecht. In december 2005 is het bedrijf overgenomen door HVC. De uitstootcijfers van Gevudo vielen op door relatief hoge kwikemissies. Later bleek dat dit kwam doordat Gevudo omwille van kostenbesparing een deel van de rookgasreiniging buiten bedrijf had gezet. Direct na de overname heeft HVC de laatste stap van de rookgasreiniging, waarin kwikverwijdering plaatsvindt, weer in werking gesteld waardoor de kwikemissies omlaag zijn gegaan en ruim binnen de normen van het Besluit verbranden afvalstoffen (BVA) blijven²¹.

Ondanks het gegeven dat het deels om oudere installaties gaat presteert de inrichting nu weer prima qua luchtverontreiniging zoals blijkt uit de dalende lijn van kwikemissies.

De energie efficiëntie is ruim beneden het niveau dat als best beschikbare techniek kan worden beschouwd.

In januari 2006 is HVC gestart met de studies en het ontwerp voor de realisering van een nieuwe vijfde verbrandingslijn (verbrandingsoven met rookgasreiniging) die twee van de bestaande verbrandingsovens moet vervangen. Het betreft een vervanging van de verbrandingsovens 2 en 3, die niet voorzien zijn van energieopwekking. HVC wil deze vervangen door een nieuwe moderne verbrandingslijn. Daarmee kan HVC de verbrandingscapaciteit in Dordrecht vergroten én energie uit afval terugwinnen.

Als de oudste twee verbrandingsovens gesloten zijn, zal de totale verbrandingscapaciteit van HVC afvalcentrale Dordrecht in de eindsituatie uitkomen op 396.000 ton per jaar (lijnen 1, 4,5) vergeleken met 240.000 ton/jaar als de tot nu toe vergunde capaciteit..

De vijfde lijn wordt nagenoeg identiek gebouwd aan de in Alkmaar gerealiseerde vierde verbrandingslijn, die eind 2005 in gebruik is genomen.

In de planvorming zijn naast de vijfde lijn ook een aantal verbeteringen en optimalisaties opgenomen ten aanzien van de huidige bedrijfsvoering zoals een gesloten loshal, een gesloten bunker en slakkenopslag. De bouw zal waarschijnlijk eind 2009 zijn afgerond, waarna gedurende een periode van ongeveer twee jaar de nieuwe verbrandingslijn zal worden beproefd en geoptimaliseerd.

Na deze fase zullen de oudste twee ovens, die niet over een ketel en energierugwinning beschikken, uit bedrijf worden genomen.

De mogelijkheid om vanuit HVC energie te leveren aan DuPont is onderzocht en blijkt mogelijk te zijn. Dit zal leiden tot vermindering van de NOx emissies van DuPont zonder dat verhoging van de NOx uitstoot van DuPont plaats vindt.

HVC heeft met de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven bilateraal afspraken gemaakt over de toekomstige te vergunnen emissies uit de schoorstenen en andere relevante aspecten voor de uitbreiding. Ook de gemeente Sliedrecht was hier op de achtergrond bij betrokken.

Dit heeft geleid tot strenge maar haalbare emissienormen waarbij ten aanzien van alle parameters een verbetering optreedt van de tot nog toe vergunde situatie. De vergunning is inmiddels onherroepelijk.

Er lopen geen juridische procedures meer vanuit de Stichting Werkgroep Derde Merwedehaven of andere belanghebbenden ten aanzien van Gevudo/HVC. Wel is er nog regelmatig overleg tussen HVC, de gemeente Sliedrecht en de Stichting over de prestaties van de bestaande inrichting en de voortgang van de bouw.

EINDNOTEN

- 1 Wat inhoudt dat het bedrijf qua vergunning én installatie voldoet aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken (BBT) om emissies te voorkomen dan wel te beperken.
- 2 Algemene wet bestuursrecht.
- 3 Waarvan naar schatting van DCMR 80% fijnstof.
- 4 Pagina 34 van het rapport *Het milieu in de regio Rotterdam* van juni 2008.
- 5 Pagina 35 van het rapport *Het milieu in de regio Rotterdam* van juni 2008.
- 6 Deze getallen geven de hoogste jaaremissies (per component) sinds 2000 in 1.000 kg/jaar (= ton/jaar).
- 7 In de Europese richtlijn 2001/81/EC (de NEC-richtlijn) zijn voor de Europese lidstaten emissieplafonds voor 2010 voor de stoffen NO_x, SO₂, NH₃ en VOS vastgesteld. De richtlijn heeft tot doel de oppervlakte in Europa die door verzuring is aangetast minimaal met de helft te verminderen. Een tweede doel van de richtlijn is de vermindering van de ozonbelasting voor de mens; door het terugdringen van de emissies van NO_x en VOS kan de vorming van ozon worden tegengegaan.
- 8 Een BBT-toets is een systematisch onderzoek of de betreffende inrichting voldoet aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken. Deze technieken staan beschreven in de BREFs zoals verspreid door de Europese Commissie.
- 9 Zie pagina 15.
- 10 Een bestaande techniek om NO_x uit afgassen te verwijderen.
- 11 Wat een bevestiging in zou houden dat het bedrijf zou voldoen aan de eis van toepassing van best beschikbare technieken.
- 12 Conform de NeR en het provinciaal milieubeleid moet extra aandacht worden besteed aan het terugdringen van emissies van kankerverwekkende stoffen.
- 13 Ook wel betiteld als “durfkapitalisten”.

- 14 Koolmonoxide.
- 15 Wanneer de rookgasreiniging uitvalt (“in storing gaat”) mag toch nog onder bepaalde voorwaarden gedurende beperkte tijd worden doorgestookt.
- 16 Ter vergelijking: gasverbruik van circa 1.000 huishoudens wordt afgefakkeld.
- 17 Uiteindelijk is de gifgrond naar Nauerna in Noord-Holland afgevoerd.
- 18 IPPC-toetsing, februari 2007, versie 3.0, BR/RK/RA-580, Reijngoud Afval te Geldrop.
- 19 Provinciaal Werkdocument: Rapportage uitvoering IPPC-toets Afvalberging Derde Merwedehaven, 3 oktober 2007.
- 20 Niet-Methaan Vluchtige Organische Stoffen.
- 21 Gevudo was volgens de Wm-vergunning verplicht om dit deel van de rookgasreiniging in werking te hebben. Er werd kennelijk niet of onvoldoende toezicht opgehouden met verhoogde kwikemissies tot gevolg.

SP Zuid-Holland
www.zuidholland.sp.nl

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
Gebouw C
2596 AW Den Haag

Postadres
Statenfractie SP
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

